

EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 14.3.2023
COM(2023) 147 final

2023/0076 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**asetusten (EU) N:o 1227/2011 ja (EU) 2019/942 muuttamisesta unionin suojan
parantamiseksi energian tukkumarkkinoilla tapahtuvaa markkinoiden manipulointia
vastaan**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2023) 58 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

1.1. Poliittinen tausta

Energian hinnat nousivat merkittävästi vuosina 2021 ja 2022. Tämä johtui kaasutoimitusten vähenemisestä erityisesti sen jälkeen, kun Venäjä aloitti sodan Ukrainaa vastaan ja käytti energiaa aseena. Hintojen nousuun vaikuttivat myös vajeet vesi- ja ydinvoiman saatavuudessa sekä energian kysynnän kasvu, kun maailmantalous alkoi elpyä covid-19-pandemian jälkeen. Hintojen nousu tuntui nopeasti kotitalouksissa, teollisuudessa ja yrityksissä kaikkialla EU:ssa, ja hallitukset ryhtyivät välittömästi toimiin vaikutusten lieventämiseksi. Euroopan tasolla EU laati nopeasti energian hintavälineistön¹. Se sisälsi toimenpiteitä, joilla korkeisiin hintoihin voidaan puuttua erityisesti heikossa asemassa olevien kuluttajien auttamiseksi (mukaan lukien tulotuki, verohelpotukset ja kaasun säästö- ja varastointitoimenpiteet). EU esitti myös REPowerEU-suunnitelman², johon sisältyy lisätoimenpiteitä ja -rahoitusta energiatehokkuuden parantamiseksi ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi, jotta voidaan vähentää riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista. Näiden jatkoksi luotiin väliaikainen valtiontukijärjestelmä³, jossa sallitaan tietyt toimenpiteet korkeiden hintojen vaikutusten lieventämiseksi, ja otettiin käyttöön vahva kaasun varastointijärjestelmä⁴, tehokkaita kaasun⁵ ja sähkön⁶ kysynnän vähentämistoimenpiteitä, uusiutuvaa energiaa ja verkkoja koskevat nopeammat lupamenettelyt⁷ sekä hintarajoitusjärjestelmiä ansiottomien voittojen välttämiseksi niin kaasu- kuin sähkömarkkinoilla⁸.

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Miten vastata energian hintojen nousuun: toiminta- ja tukivälineistö, COM(2021) 660 final.

² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – REPowerEU-suunnitelma, COM(2022) 230.

³ Komission tiedonanto ”Valtiontukitoimenpiteitä koskevat tilapäiset kriisipuitteet talouden tukemiseksi Ukrainaan kohdistuneen Venäjän hyökkäyksen jälkeen”, C 131 I/01, C/2022/1890.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/1032, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2022, asetusten (EU) 2017/1938 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta kaasun varastoinnin osalta (EUVL L 173, 30.6.2022, s. 17).

⁵ Neuvoston asetukset (EU) 2022/1369, annettu 5 päivänä elokuuta 2022, koordinoituista kaasun kysynnän vähentämistoimenpiteistä (EUVL L 206, 8.8.2022, s. 1).

⁶ Neuvoston asetukset (EU) 2022/1854, annettu 6 päivänä lokakuuta 2022, korkeisiin energianhintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä (EUVL L 261 I, 7.10.2022, s. 1).

⁷ Neuvoston asetukset (EU) 2022/2577, annettu 22 päivänä joulukuuta 2022, kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi (EUVL L 335, 29.12.2022, s. 36).

⁸ Neuvoston asetukset (EU) 2022/1854, annettu 6 päivänä lokakuuta 2022, korkeisiin energianhintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä (EUVL L 261 I, 7.10.2022, s. 1).

Nämä lyhyen aikavälin toimenpiteet auttoivat jäsenvaltioita puuttumaan energiakriisin välittömiin seurauksiin. Kriisi osoitti kuitenkin myös, kuinka suojattomia kuluttajat ja teollisuudenalat ovat ja kuinka huonosti pystymme sietämään energian hintapiikkejä. Yritykset ja kansalaiset katsoivat, että fossiilisiin polttoaineisiin perustuvalla tuotannolla on liian suuri vaikutus sähkön hintoihin, kun taas jäsenvaltioiden kyky lieventää lyhyen aikavälin hintamuutoksia pitempiaikaisilla sopimuksilla vaikutti riittämättömältä. Tästä syystä Euroopan komission puheenjohtaja ilmoitti unionin tilaa koskevassa vuoden 2022 puheessaan⁹, että sähkömarkkinoiden rakennetta on uudistettava perusteellisesti.

EU:n energian sisämarkkinat tuottavat valtavia hyötyjä ja kasvua kaikkialla Euroopassa, mutta viimeaikainen energiakriisi on osoittanut, että energiamarkkinoiden rakenne, jossa keskitytään lyhyen aikavälin toimintaan, voi viedä huomion pois laajemmista pitkän aikavälin tavoitteista. Lyhyen aikavälin hintojen vaikutus kuluttajien laskuihin johti hintasokkeihin, joissa monien kuluttajien energialaskut kolmin- tai nelinkertaistuivat, vaikka tuuli- ja aurinkoenergian kustannukset olivat laskussa. Äkillinen altistuminen epävakaille ja korkeille hinnoille aiheutti joidenkin toimittajien konkurssseja, ja monet energiaihtensiivisten alojen teollisuusyritykset joutuivat keskeyttämään toimintansa. Sen vuoksi ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään luomaan puskuri lyhyen aikavälin markkinoiden ja kuluttajien maksamien sähkölaskujen välille erityisesti kannustamalla pidempiaikaisten sopimusten tekemiseen. Lyhyen aikavälin markkinoiden toimintaa pyritään parantamaan, jotta uusiutuvat energialähteet voidaan integroida paremmin ja voidaan lisätä joustavuuden roolia. Lisäksi parannetaan kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja suojelua.

Hintojen viimeaikainen heilahtelu on myös tuonut esiin sähköverkon puutteellisen joustavuuden, sillä hinnat määräytyvät liian usein kaasupohjaisen tuotannon perusteella, ja vähähiilistä joustavaa tarjontaa, kulutusjoustoa ja energian varastointia on yleisesti liian vähän saatavilla. Kun järjestelmään tulee entistä enemmän tuuli- ja aurinkoenergiaa, tarvitaan vähähiilisiä joustavia teknologioita, jotta vaihteleva tarjonta voidaan tasapainottaa vaihtelevan kysynnän kanssa. Samaan aikaan tämän ehdotuksen kanssa komissio antaa suosituksia varastointiin liittyvien innovaatioiden, teknologioiden ja valmiuksien edistämiseksi.

Yleisemmin ottaen sähkön hinnan herkkyyys fossiilisten polttoaineiden hinnoille osoitti, että uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa on nopeutettava ja energiajärjestelmän joustavuutta on lisättävä, jotta fossiiliset polttoaineet voidaan korvata. REPowerEU-

⁹ SPEECH/22/5493.

suunnitelma edistää uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja sitä kautta talouskasvua ja laadukkaiden työpaikkojen luomista. Se perustuu Euroopan vihreän kehityksen ohjelman pyrkimykseen parantaa Euroopan kilpailukykyä innovoinnin ja ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen avulla, ja se on linjassa komission vihreän kehityksen teollisuussuunnitelman kanssa. Tarvitaan perusteellista uudistusta, jotta voidaan helpottaa investointeja, jotka ovat välttämättömiä hintojen viimeaikaisen epävakauden, koordinoimattomien sääntelytoimien sekä verkkoon ja sääntelyyn liittyvien markkinoille tulon esteiden vuoksi. Euroopan tulevaisuuskonferenssin loppuraportissa kansalaiset pyysivät EU:n toimielimiä toteuttamaan toimenpiteitä Euroopan energiavarmuuden parantamiseksi ja EU:n energiaomavaraisuuden saavuttamiseksi sekä EU:n riippuvuuden vähentämiseksi ulkomaisista toimijoista taloudellisesti strategisilla aloilla, kuten energia-alalla¹⁰.

1.2. Ehdotuksen tavoitteet

Ehdotuksella puututaan kuluttajien, teollisuuden ja sijoittajien huolenaiheisiin, jotka liittyvät altistumiseen epävakaille lyhyen aikavälin hinnoille, joiden taustalla ovat fossiilisten polttoaineiden korkeat hinnat. Sillä optimoidaan sähkömarkkinoiden rakenne täydentämällä lyhyen aikavälin markkinoita siten, että pidemmän aikavälin välineiden rooli kasvaa, antamalla kuluttajille mahdollisuus hyötyä kiinteähintaisista sopimuksista ja helpottamalla investointeja puhtaaseen teknologiaan. Viime kädessä tämä merkitsee sitä, että fossiilisiin polttoaineisiin perustuvaa tuotantoa tarvitaan vähemmän, ja johtaa uusiutuvan ja vähähiilisen energian alhaisten toimintakustannusten ansiosta alhaisempiin kuluttajahintoihin tulevien fossiilisia polttoaineita koskevien kriisien aikana.

Ehdotuksessa esitetään toimenpiteitä, joilla suojellaan kuluttajia tällaisilta heilahteluilta, lisätään heidän valinnanmahdollisuuksiaan sopimusten suhteen ja parannetaan heidän mahdollisuuksiaan saada käyttöönsä uusiutuvaa ja vähähiilistä energiaa. Jotta voidaan parantaa yritysten investointiedellytyksiä erityisesti niiden yritysten osalta, jotka pyrkivät irtautumaan hiilestä, ehdotuksessa esitetään toimenpiteitä, joilla rajoitetaan altistumista lyhytaikaisille hintapiikeille sähkönhankintasopimusten ja energiantoimittajien vakavaraisuusvelvoitteiden avulla. Siinä ehdotetaan myös toimenpiteitä, joilla parannetaan erilaisten uusiutuvien ja vähähiilisten energialähteiden integrointia lyhyen aikavälin markkinoille. Tähän sisältyy toimenpiteitä, joilla edistetään kulutusjoustopin ja varastoinnin käyttöä muiden fossiilittoman joustavuuden muotojen ohella. Ehdotuksella parannetaan ja

¹⁰ [Raportti Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisista tuloksista](#) - Ehdotukset 3 ja 17.

selkeytetään myös hankkeiden kehittäjien mahdollisuuksia tehdä pidempiaikaisia sopimuksia (sekä valtion tukemia sopimuksia, kuten hinnanerosopimuksia, että yksityisiä sopimuksia, kuten sähkönhankintasopimuksia), jotta uusiutuvan ja vähähiilisen energian kehittäjille voidaan taata varmat ja vakaat tulot ja vähentää riskiä ja pääomakustannuksia, samalla kun vältetään satunnaiset voitot aikoina, jolloin hinnat ovat korkeat.

Nykyinen markkinarakenne on jo vuosikymmenten ajan tuottanut tehokkaat ja entistä yhdentyneemmät markkinat, mutta energiakriisi on tuonut esiin useita puutteita, jotka liittyvät seuraaviin tekijöihin: i) riittämättömät välineet kuluttajien, myös yritysten, suojelemiseksi korkeilta lyhyen aikavälin hinnoilta; ii) fossiilisten polttoaineiden hintojen liiallinen vaikutus sähkön hintoihin ja se, etteivät edulliset uusiutuvat energialähteet ja vähähiilinen energia näy paremmin sähkölaskuissa; iii) hintojen äärimmäisen volatiliteetin ja sääntelytoimien vaikutukset investointeihin; iv) puutteet fossiilittomassa joustavuudessa (kuten varastointi tai kulutusjousto), joka voisi vähentää riippuvuutta kaasupohjaisesta tuotannosta; v) toimittajien kanssa tehtävien sopimustyyppien rajallinen valikoima; vi) vaikeudet saada uusiutuvaa energiaa suoraan energian yhteiskäytön avulla; ja vii) tarve seurata energiamarkkinoita tehokkaasti, jotta markkinoiden väärinkäytöltä voidaan suojautua paremmin.

Kuluttajien suojelemiseksi hintojen vaihtelulta ehdotuksessa säädetään oikeudesta kiinteähintaisiin sopimuksiin ja dynaamisiin hintasopimuksiin, oikeudesta tehdä useita sopimuksia sekä oikeudesta saada parempia ja selkeämpiä tietoja sopimuksesta. Kuluttajille tarjotaan erilaisia sopimuksia, joista he voivat valita parhaiten olosuhteisiinsa sopivan. Tällä tavoin kuluttajat, myös pienyritykset, voivat sitoutua turvallisiin pitkän aikavälin hintoihin lieventääkseen äkillisten hintasokkien vaikutusta ja/tai päättää tehdä toimittajien kanssa dynaamisia hintasopimuksia, jos he haluavat hyödyntää hintojen vaihtelua käyttääkseen sähköä silloin, kun se on halvempaa (esim. sähköautojen lataaminen tai lämpöpumppujen käyttö). Tällaisen dynaamisen ja kiinteän hinnoittelun yhdistelmän avulla voidaan säilyttää kuluttajien markkinakannustimet mukauttaa sähkön kysyntäänsä ja antaa samalla enemmän varmuutta kustannusten vakaudesta niille, jotka haluavat investoida uusiutuviin energialähteisiin (esimerkiksi aurinkopaneeleihin). Energiaköyhiä ja heikossa asemassa olevia kuluttajia koskevan nykyisen suojelukehyksen lisäksi ehdotuksella myös tarjotaan kotitalouksille ja pk-yrityksille mahdollisuus saada toimituksia säännellyin vähittäishinnoin kriisitilanteessa ja vakautetaan toimitusala edellyttämällä, että toimittajat toteuttavat lisätoimia suojautuakseen korkeilta hintapiikeiltä hyödyntämällä laajemmin tuottajien kanssa tehtäviä termiinisopimuksia (joilla lukitaan tulevat hinnat), ja edellyttämällä, että jäsenvaltiot

perustavat viimesijaisen toimittajan järjestelmän. Ehdotuksella lisätään kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia luomalla oikeus jakaa uusiutuvaa energiaa suoraan ilman tarvetta luoda energiayhteisöjä. Energian yhteiskäytön lisääminen (esim. kattopaneeleilla tuotetun ylimääräisen aurinkoenergian jakaminen naapurin kanssa) voi kasvattaa edullisen uusiutuvan energian käyttöä ja parantaa mahdollisuuksia käyttää suoraan uusiutuvaa energiaa sellaisille kuluttajien, joilla ei muuten olisi tällaista mahdollisuutta.

Jotta voidaan parantaa energiakustannusten vakautta ja ennustettavuutta ja siten EU:n talouden kilpailukykyä hintojen liiallisen epävakauden aikoina, ehdotuksella pyritään parantamaan pääsyä vakaampien pitkäaikaisten sopimusten markkinoille. Sähkönhankintasopimukset – tuottajan (yleensä uusiutuvan tai vähähiilisen) ja kuluttajan väliset pitkäaikaiset yksityiset sopimukset – voivat suojata hintojen heilahteluilta, mutta niitä on tällä hetkellä enimmäkseen vain suurten energiankuluttajien saatavilla hyvin harvoissa jäsenvaltioissa. Näiden markkinoiden kasvun esteenä on luottoriski eli se, että kuluttaja ei aina pysty ostamaan sähköä koko sopimusjakson ajan. Tämän ongelman ratkaisemiseksi jäsenmaiden olisi varmistettava, että yritysten, joilla on esteitä sähkönhankintasopimusten markkinoille pääsyssä mutta jotka eivät ole taloudellisissa vaikeuksissa, saatavilla on markkinahintaisten takausjärjestelmien kaltaisia välineitä, joilla vähennetään ostajan maksulaiminlyönteihin liittyviä taloudellisia riskejä sähkönhankintasopimusten yhteydessä. Jotta tällaisten sopimusten markkinoiden kasvua voitaisiin tukea, uusiutuvaa ja vähähiilistä energiaa koskevien hankkeiden kehittäjien, jotka osallistuvat julkisen tuen tarjouskilpailuun, olisi voitava varata osa tuotannosta myytäväksi sähkönhankintasopimusten välityksellä. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi pyrittävä soveltamaan joissakin näistä tarjouskilpailuista arviointikriteerejä, joilla kannustetaan sellaisten asiakkaiden pääsyä sähkönhankintasopimusten markkinoille, joilla on markkinoille pääsyn esteitä. Toimittajien velvollisuus suojautua asianmukaisesti voi myös lisätä sähkönhankintasopimusten kysyntää (keinona lukita tulevat hinnat).

Joillakin julkisen tuen muodoilla taataan energiantuottajalle valtion maksama vähimmäishinta, mutta tuottaja voi kuitenkin saada täyden markkinahinnan myös silloin, kun tämä markkinahinta on erittäin korkea. Viimeaikaisten korkeiden hintojen ansiosta suuri määrä julkisesti tuettua (halpaa) energiaa on saanut näitä korkeita markkinahintoja. Tämän ilmiön rajoittamiseksi ja hintojen vakauttamiseksi investointituki olisi järjestettävä ”kaksisuuntaisesti” (kaksisuuntainen hinnanerosopimus) asettamalla vähimmäishinnan lisäksi myös enimmäishinta, jolloin kaikki ylärajan ylittävät tulot maksetaan takaisin. Ehdotusta

sovelletaan uusiin sähköntuotantoinvestointeihin, joihin kuuluvat investoinnit uusiin voimalaitoksiin, investoinnit olemassa olevien voimalaitosten päivittämiseen sekä investoinnit, joilla pyritään laajentamaan olemassa olevia voimalaitoksia tai pidentämään niiden käyttöikää. Lisäksi ehdotuksessa edellytetään, että korkeiden hintojen vaikutusten lieventämiseksi tällaiset ylimääräiset tulot kanavoidaan kaikkien sähkönkuluttajien tukemiseen suhteessa heidän kulutukseensa.

Toinen keino suojautua hintavaihteluilta on käyttää pitkäkestoisia sopimuksia, joissa tulevaisuudessa maksettava hinta lyödään lukkoon etukäteen (”termiinisopimukset”). Näiden markkinoiden likviditeetti on alhainen monissa jäsenvaltioissa, mutta niiden toimintaa voitaisiin tehostaa kaikkialla EU:ssa, jotta useammat toimittajat tai kuluttajat voisivat suojautua hintojen liialliselta vaihtelulta pidemmällä aikavälillä. Ehdotuksella luodaan alueellisten keskusten määrittämät viitehinnat hintojen läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Verkonhaltijat veloitetaan sallimaan yli vuoden mittaiset siirto-oikeudet, jotta sähkönsiirto varmistetaan tapauksissa, joissa termiinisopimus tehdään eri alueilla tai eri maissa sijaitsevien osapuolten kesken.

Lisäksi sääntelyviranomaisten kykyä seurata energiamarkkinoiden eheyttä ja tarkasteltavuutta parannetaan, jotta voidaan varmistaa, että markkinat toimivat kilpailullisesti ja hinnat asetetaan läpinäkyvästi.

Kolmantena tavoitteena on **lisätä uusiutuvaan energiaan tehtäviä investointeja**, jotta voidaan varmistaa, että sen käyttöönotto kolminkertaistuu Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tämä saavutetaan osittain parantamalla pitkäaikaisten sopimusten markkinoita. Sen lisäksi, että sähkönhankintasopimukset ja hinnanerosopimukset tarjoavat kuluttajille vakaat hinnat, ne takaavat luotettavat tulot uusiutuvan energian toimittajille. Tämä vähentää niiden taloudellista riskiä ja alentaa huomattavasti niiden pääomakustannuksia. Tämä luo positiivisen kierteen, jossa vakaat tulot alentavat kustannuksia ja lisäävät uusiutuvan energian kysyntää.

Uusiutuva energia on myös parempi investointi, kun sen kykyä tuottaa sähköä ei ole rajoitettu järjestelmän teknisten rajoitteiden vuoksi. Mitä joustavampi järjestelmä on (tuotanto, joka voidaan kytkeä nopeasti päälle tai pois päältä, varastointi, joka voi ottaa sähköä talteen tai syöttää sitä järjestelmään, tai joustavat kuluttajat, jotka voivat lisätä tai vähentää sähkön kysyntäänsä), sitä vakaampia hinnat voivat olla ja sitä enemmän uusiutuvaa energiaa järjestelmä voi integroida. Tästä syystä ehdotuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot arvioivat sähköjärjestelmän joustotarpeita ja asettavat tavoitteita näiden tarpeiden täyttämiseksi.

Jäsenvaltiot voivat suunnitella tai uudistaa kapasiteettimekanismeja vähähiilisen joustavuuden edistämiseksi. Lisäksi ehdotuksessa annetaan jäsenmaille mahdollisuus ottaa käyttöön uusia tukijärjestelmiä kulutusjouston ja varastoinnin kaltaista fossiilitonta joustavuutta varten.

Verkonhaltijoilla olisi myös oltava vahvempi rooli uusiutuvien energialähteiden liittämisessä verkkoon, muun muassa lisäämällä verkkoliitäntäkapasiteetin saatavuuteen liittyvää avoimuutta. Ensinnäkin tällaiset selkeämmät tiedot parantaisivat uusiutuvan energian kehittäjien kykyä kehittää uusiutuvia energialähteitä alueilla, joilla verkko on vähemmän ylikuormitettu. Toiseksi uusiutuvalla energialla voidaan käydä tehokkaammin kauppaa ja sitä voidaan tasapainottaa paremmin järjestelmässä, jos markkinaosapuolten väliset kaupat voidaan toteuttaa lähempänä reaaliaikaa. Jos sähköntoimitustarjoukset tehdään minuutteja ennen kulutusta tuntien sijaan, tuuli- ja aurinkovoiman tuottajien tarjoukset ovat tarkempia, tuuli- ja aurinkovoimaa voidaan kuluttaa enemmän ja järjestelmän ”tasepoikkeamakustannukset” ovat pienemmät. Tästä syystä kaupankäynnin määrääjat tuodaan lähemmäs reaaliaikaa.

Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Ehdotettu aloite liittyy vahvasti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevan paketin yhteydessä esitettyihin lainsäädäntöehdotuksiin ja täydentää niitä, ja sillä nopeutetaan REPowerEU-suunnitelmassa vahvistettujen hiilestä irtautumista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Tämä koskee erityisesti uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (RED II -direktiivin) tarkistamista koskevaa ehdotusta, sillä RED II -direktiivi on tärkein uusiutuvan energian edistämistä koskeva EU:n väline. Ehdotettu aloite täydentää näitä toimia, sillä sen tavoitteena on nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa. Ehdotuksella pyritään varmistamaan vakaammat pitkän aikavälin tulolähteet, jotta voidaan lisätä investointeja uusiutuvaan ja vähähiiliseen energiaan. Samalla pyritään parantamaan lyhyen aikavälin markkinoiden toimintaa, sillä ne ovat keskeisiä uusiutuvien energialähteiden integroimiseksi sähköjärjestelmään. Lisäksi ehdotuksella pyritään mahdollistamaan energian yhteiskäyttö, jotta kuluttajat voivat osallistua markkinoille ja voidaan nopeuttaa energiasiirtymää.

Energiankulutuksen vähentäminen hintasignaalien, energiatehokkuustoimenpiteiden tai vapaaehtoisten toimien avulla voi usein olla halvin, turvallisin ja puhtain tapa vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista, tukea toimitusvarmuutta ja pienentää energialaskuja. Ehdotuksella helpotetaan kuluttajien aktiivista osallistumista markkinoille ja heidän kulutusjoustonsa kehittämistä. Se mahdollistaa myös kulutusjouston ja varastoinnin kaltaisen fossiilitottoman joustavuuden kilpailun tasapuolisin toimintaedellytyksin, jotta maakaasun

roolia joustavuuden tarjoajana lyhyen aikavälin markkinoilla voidaan vähentää asteittain. Ehdotus on siten linjassa sen kanssa, että vuoden 2030 energiatehokkuustavoite on ehdotettu nostettavan 13 prosenttiin. Tätä esitetään uusiutuvaa energiaa, rakennusten energiatehokkuutta ja energiatehokkuutta koskeviin direktiiveihin ehdotetuissa muutoksissa¹¹, jotka liittyvät REPowerEU-suunnitelmaan¹².

Ehdotuksella on myös tärkeä yhteys rakennusten energiatehokkuutta koskevaan direktiiviin, joka on tärkein EU:n väline, jolla autetaan saavuttamaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetetut rakentamista ja peruskorjausta koskevat tavoitteet. Ehdotus liittyy vahvasti erityisesti käyttäjäkohtaista mittausta ja kulutusjoustoja koskeviin säännöksiin. Se liittyy myös ehdotukseen, jonka komissio esitti EU:n aurinkoenergiastrategiasta antamassaan tiedonannossa osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevaa pakettia ja joka koskee aurinkosähkön asteittaista pakollista integrointia, jotta julkisista, kaupallisista ja asuinrakennuksista voitaisiin tehdä ilmastoneutraaleja.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksen tavoitteet, jotka koskevat kuluttajien suojelua ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä, EU:n teollisuuden kilpailukyvyyn parantamista sekä uusiutuvaan ja vähähiiliseen energiaan tehtävien investointien edistämistä, ovat täysin johdonmukaisia Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteiden kanssa ja johdonmukaisia ja täydentäviä suhteessa nykyisiin aloitteisiin, kuten samaan aikaan hyväksyttävään ”nettonollateollisuussäädöstä” koskevaan lainsäädäntöehdotukseen. Sillä vastataan komission 1. helmikuuta 2023 antamassa tiedonannossa ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle”¹³ esiin tuotuihin kysymyksiin eli siihen, että energian korkeat hinnat ovat heikentäneet vakavasti monien yritysten kilpailukykyä ja että pitkän aikavälin hintasopimukset voisivat olla tärkeässä asemassa siinä, että sähkönkäyttäjät voivat hyötyä paremmin ennustettavista ja alhaisemmista uusiutuvan energian kustannuksista. Lisäksi lainsäädäntöehdotus täydentää meneillään olevaa rahoitusmarkkinasäädösten, kuten markkinoiden väärinkäyttöasetuksen¹⁴, tarkistamista.

¹¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi annetun direktiivin (EU) 2018/2001, rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta, COM(2022) 222 final.

¹² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – REPowerEU-suunnitelma, COM(2022) 230 final.

¹³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle, COM(2023) 62 final.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja

Ehdotus perustuu myös oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen annettuun neuvoston suositukseen, jossa jäsenmaita kehoitetaan jatkamaan julkisen ja yksityisen rahoitustuen käyttöä, jotta voidaan tehdä investointeja uusiutuvaan energiaan, puuttua liikkumista koskeviin haasteisiin ja edistää kiertotalouteen liittyviä kustannussäästömahdollisuuksia¹⁵.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 194 artiklan 2 kohtaan, joka muodostaa oikeusperustan sellaisten toimenpiteiden ehdottamiselle, joilla pyritään muun muassa varmistamaan energiamarkkinoiden toimivuus ja edistämään energiatehokkuutta ja energiansäästöä sekä uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämistä¹⁶. EU:lla on energia-alalla jaettu toimivalta SEUT-sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan i alakohdan nojalla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

EU:n toimien tarve

Energian hintakriisin ennennäkemätön luonne on tuonut EU:n sähkömarkkinat huomion keskipisteeksi. Vaikka edullisen uusiutuvan sähköntuotannon osuus kasvaa kaikkialla EU:ssa, fossiilisilla polttoaineilla tuotetun sähkön vaikutus energialaskuihin jatkuu. Kotitaloudet ja yritykset eri puolilla EU:ta ovat kokeneet energian hintojen jyrkän nousun kriisin aikana.

Ongelma on EU:n laajuinen, ja siihen voidaan puuttua vain EU:n tason toimilla. EU:n sähkömarkkinoiden kasvava yhdentyminen edellyttää tiiviimpää koordinoitua kansallisten toimijoiden välillä, myös markkinoiden seurannan ja valvonnan yhteydessä. Sähköalan kansallisilla poliittisilla toimilla on suora vaikutus naapurijäsenvaltioihin keskinäisestä energiariippuvuudesta, verkkojen yhteenliittämisestä ja sähkömarkkinoiden jatkuvasta yhdentymisestä johtuen. Yhteistä lähestymistapaa tarvitaan, jotta voidaan säilyttää sähköjärjestelmän ja rajat ylittävän kaupan toimivuus ja investoinnit ja nopeuttaa

neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1).

¹⁵ Neuvoston suositus, annettu 16. kesäkuuta 2022 (2022/C 243/04).

¹⁶ SEUT-sopimuksen 194 artiklan 1 kohta.

koordinoidulla tavalla energiasiirtymää kohti yhdenmetympää ja energiatehokkaampaa energiajärjestelmää, joka perustuu uusiutuviin energialähteisiin.

Ehdotetuissa tarkistuksissa pyritään löytämään tasapaino velvoitteiden ja jäsenvaltioille jätetyn joustavuuden välillä sen suhteen, miten voidaan saavuttaa päätavoitteet eli varmistaa, että uusiutuvan sähkön alhaisemmat kustannukset näkyvät kuluttajalaskuissa, ja edistää uusiutuvan energian käyttöönottoa.

Lisäksi ehdotettujen toimenpiteiden tavoite voidaan saavuttaa vain EU:n eikä yksittäisten jäsenvaltioiden tasolla, koska ehdotettu toimi edellyttää muutoksia sähkömarkkinoiden rakennetta koskevaan nykyiseen EU:n laajuiseen kehykseen, josta säädetään sähköasetuksessa (EU) 2019/943 ja sähködirektiivissä (EU) 2019/944, sekä nykyiseen REMIT-kehykseen.

- **EU:n lisäarvo**

EU:n toimet sähkömarkkinoiden nykyisen rakenteen puutteiden korjaamiseksi tuovat lisäarvoa, koska ne ovat tehokkaampia ja vaikuttavampia kuin yksittäisten jäsenvaltioiden toimet, jolloin vältetään hajanainen lähestymistapa. Havaittujen puutteiden korjaamiseksi ehdotetut toimenpiteet ovat kunnianhimoisempia ja kustannustehokkaampia, jos niiden taustalla on yhteinen oikeudellinen ja poliittinen kehys. Lisäksi jäsenvaltioiden tasolla toteutettavat toimet olisivat mahdollisia vain sähköasetuksessa ja sähködirektiivissä sekä REMIT-asetuksessa säädetyn sähkömarkkinoiden rakennetta koskevan EU:n laajuisen kehyksen asettamissa rajoissa, eikä niillä voitaisi saavuttaa kehykseen tarvittavia muutoksia. Näin ollen tämän aloitteen tavoitteita ei voida saavuttaa ainoastaan jäsenvaltioiden toimin, vaan EU:n tason toimet tuovat lisäarvoa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Sähköasetukseen, sähködirektiiviin, REMIT-asetukseen ja ACER-asetukseen ehdotettuja muutoksia pidetään oikeasuhteisina.

Ehdotetut toimenpiteet, joilla kannustetaan pitkäaikaisten sopimusten, kuten sähkönhankintasopimusten ja kaksisuuntaisten hinnanerosopimusten, käyttöön, voivat lisätä yritysten ja kansallisten viranomaisten hallinnollisia kustannuksia ja rasitetta. Ennakoidut taloudelliset vaikutukset ovat kuitenkin välttämättömiä ja oikeasuhteisia, jotta voidaan saavuttaa tavoite kannustaa tällaisten pitkäaikaisten sopimusten käyttöön ja varmistaa, että eurooppalaisten kotitalouksien ja yritysten energialaskut sekä fossiilittomista polttoaineteknologioista, joiden muuttuvat kustannukset ovat alhaiset, saatavat tulot ovat

vähemmän riippuvaisia hintojen vaihtelusta lyhyen aikavälin markkinoilla ja siten vakaampia pidemmällä aikavälillä.

Markkinoiden likviditeetin ja integroinnin parantamiseksi suunnitellut toimet voivat nekin aiheuttaa joitain lyhytaikaisia vaikutuksia yrityksille, koska niiden olisi mukauduttava uusiin energiakauppajärjestelyihin. Niitä pidetään kuitenkin tarpeellisina, jotta voidaan saavuttaa suunnitellut tavoitteet eli uusiutuvan ja vähähiilisen energian parempi integrointi ja riippuvuuden vähentäminen fossiilisista polttoaineista joustavuuden lisäämiseksi sekä viime kädessä saavuttaa hiilineutraalius unionissa siten, että kuluttajille aiheutuvat kustannukset ovat alhaisemmat. Toimenpiteet ovat myös oikeassa suhteessa näihin tavoitteisiin nähden, sillä yrityksiin kohdistuvat vaikutukset näyttävät olevan vähäisiä nykyiseen kehukseen verrattuna ja uudistuksen taloudelliset hyödyt olisivat huomattavasti mittavammat kuin mistään lyhyen tai pitkän aikavälin hallinnollisesta uudelleenorganisoinnista aiheutuva taakka.

Asetettujen tavoitteiden kannalta on myös oikeasuhteista, ettei sähköasetuksen ja sähködirektiivin nykyisiin säännöksiin suunnitella muutoksia silloin, kun olemassa oleviin säännöksiin liittyvät ongelmat voidaan ratkaista korjaamalla niiden soveltamis- tai täytäntöönpanotapaa. Yksi esimerkki liittyy sähköasetuksen IV lukuun sisältyviin resurssien riittävyttä koskeviin toimenpiteisiin ja erityisesti prosessiin, jolla jäsenvaltiot ottavat käyttöön kapasiteettimekanismeja. Prosessia voitaisiin yksinkertaistaa asiaa koskevia säännöksiä muuttamatta.

Toimenpiteillä, joilla pyritään vahvistamaan kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia, oikeuksia ja suojaa, laajennetaan toimittajille ja verkonhaltijoille asetettuja tehtäviä ja velvollisuuksia. Lisärasitteet ovat kuitenkin välttämättömiä ja oikeasuhteisia, jotta voidaan saavuttaa tavoite eli varmistaa, että kuluttajat saavat parempaa tietoa ja monipuolisia tarjouksia, irrottaa heidän sähkölaskunsa energiamarkkinoiden lyhyen aikavälin liikkeistä ja tasapainottaa riskejä toimittajien ja kuluttajien välillä.

REMIT-kehityksen parantamiseksi suunnitellut toimenpiteet voivat lisätä markkinaosapuolten raportointivelvoitteita REMIT-asetuksen laajemman soveltamisalan vuoksi. Nämä toimenpiteet ovat tarpeen, jotta voidaan saavuttaa tavoite lisätä läpinäkyvyyttä ja seurantavalmiuksia sekä varmistaa rajatylittävien tapausten tehokkaampi tutkinta ja täytäntöönpano EU:ssa, jotta kuluttajat ja markkinatoimijat voivat luottaa energiamarkkinoiden eheyteen, hinnat ilmentävät oikeudenmukaista ja kilpailuun perustuvaa vuorovaikutusta tarjonnan ja kysynnän välillä eikä markkinoiden väärinkäytöstä voi saada etua. Ne ovat myös oikeassa suhteessa tähän tavoitteeseen nähden, koska markkinoiden

seurannan ja valvonnan laadun parantumisesta saatavat hyödyt ylittäisivät mahdolliset lyhyen tai pitkän aikavälin hallinnolliset kustannukset.

Ehdotettua toimenpidekokonaisuutta pidetään asianmukaisena, kun otetaan huomioon yleinen tavoite saavuttaa ilmastoneutraalius mahdollisimman vähäisin kustannuksin kuluttajille samalla kun varmistetaan toimitusvarmuus.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotuksella muutetaan sähköasetusta, sähködirektiiviä, REMIT-asetusta, ACER-asetusta ja uusiutuvia energialähteitä koskevaa direktiiviä. Koska ehdotuksella pyritään lisäämään rajoitettu määrä uusia säännöksiä näihin säädöksiin ja muuttamaan rajoitettua joukkoa niiden nykyisiä säännöksiä, muutossäädös on riittävä. Samasta syystä vaikuttaa myös asianmukaiselta käyttää muutosasetusta muutosten tekemiseksi sekä voimassa oleviin asetuksiin että voimassa oleviin direktiiveihin.

3. SIDOSRYHMIEN KUULEMINEN JA KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio järjesti tämän aloitteen valmistelemiseksi julkisen kuulemisen 23. tammikuuta 2023 ja 13. helmikuuta 2023 välisenä aikana. Kuulemiseen voi osallistua kuka tahansa.

Komissio sai tämän kuulemismenettelyn perusteella 1369 vastausta. Näistä yli 700 oli peräisin kansalaisilta, noin 450 yrityksiltä ja elinkeinoelämän järjestöiltä, noin 40 kansallisilta tai paikallisilta hallintoelimiltä tai kansallisilta sääntelyviranomaisilta ja noin 70 verkonhaltijoilta. Kuulemiseen osallistui lisäksi noin 20 energiayhteisöä, 15 ammattiliittoa ja 20 kuluttajajärjestöä. Vastauksia toimitti myös huomattava määrä kansalaisjärjestöjä, ajatushautomoita ja tutkimusorganisaatioita tai muita akateemisia organisaatioita. Yhteenvedo sidosryhmien lausunnoista on tähän lainsäädäntöaloitteeseen liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

Lisäksi komissio järjesti 15. helmikuuta 2023 verkossa kohdennetun sidosryhmäkuulemisen, johon osallistui noin 70 markkinatoimijaa, kansalaisjärjestöä ja verkonhaltijaa sekä ACER ja kansallisia sääntelyviranomaisia, ajatushautomoita ja tutkijoita. Kuulemisessa kävi yleisesti ottaen ilmi, että sidosryhmät katsoivat seuraavaa:

- Lyhyen aikavälin markkinat ja marginaalihinnoitteluun perustuva hinnoittelumekanismi olisi säilytettävä, koska ne toimivat hyvin ja antavat oikeita hintasignaaleja. Lyhyen aikavälin (vuorokautiset ja päivänsisäiset) markkinat ovat

hyvin kehittyneet, ja ne ovat tulosta vuosia kestäneestä EU:n energialainsäädännön täytäntöönpanosta.

- Lyhyen aikavälin markkinoita on täydennettävä välineillä, jotka kannustavat pidemmän aikavälin hintasignaaleihin, kuten komission kuulemismenettelyssä esiin tuomilla välineillä, erityisesti sähkönhankintasopimuksilla, hinnanerosopimuksilla ja tehostetuilla termiinimarkkinoilla. Eri välineiden välille olisi luotava oikea tasapaino. Järjestelmien ei kuitenkaan pitäisi olla pakollisia, ja vapaus valita sopivin sopimus olisi säilytettävä.
- Fossiilittomien joustoratkaisujen, kuten kulutusjoustopin ja varastoinnin, edut tunnustettiin erityisesti uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamisen yhteydessä. Niiden osallistumista markkinoille olisi helpotettava.
- Tulevat sähkömarkkinat on mukautettava uusiutuvan energian suureen osuuteen. Lisäksi olisi kiinnitettävä enemmän huomiota paikalliseen ulottuvuuteen ja verkon kehittämiseen. Näihin haasteisiin voitaisiin vastata julkisessa kuulemisessa esitetyillä ratkaisuilla.
- Kuluttajansuoja on olennaisen tärkeää, samoin kuin energian kohtuuhintaisuus, mutta yhtä tärkeää on säilyttää signaalit kulutusjoustopin varten. Kehitteillä olevat ratkaisut, kuten energiayhteisöt, itse tuotetun sähkön kulutus ja energian yhteiskäyttö, olisi mahdollistettava ja niitä olisi kannustettava.

- **Komission yksiköiden valmisteluasiakirja**

Aloitteen kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarvioinnin sijasta on laadittu komission yksiköiden valmisteluasiakirja. Tämän ehdotuksen pohjana olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa selitetään ja perustellaan komission ehdotukset, jotka koskevat rakenteellista vastausta kotitalouksien ja yritysten kokemuksiin korkeisiin energian hintoihin ja joilla pyritään varmistamaan varma, puhdas ja kohtuuhintainen energia kotitalouksille ja yrityksille tulevaisuudessa. Siinä esitetään myös saatavilla oleva näyttö ehdotettujen toimenpiteiden merkityksellisyydestä.

Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa todetaan, että ehdotetun uudistuspaketin odotetaan parantavan merkittävästi Euroopan sähkömarkkinoiden rakennetta ja toimintaa. Se on uusi osatekijä, jonka avulla voidaan saavuttaa vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet. Siinä otetaan huomioon energiakriisin esiin tuomat puutteet ja pyritään korjaamaan ne.

Valmisteluasiakirja osoittaa, että uudistus edistää kuluttajien, jotka tällä hetkellä kärsivät korkeista ja epävakaista hinnoista, suojelua ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä luomalla puskurin kuluttajien ja lyhyen aikavälin markkinoiden välille. Tällä ehdotuksella katkaistaan sähkömarkkinoilla toimivien fossiilisia polttoaineita käyttävien teknologioiden korkeiden hintojen yhteys kuluttajien ja yritysten energialaskuihin. Kasvavat mahdollisuudet tehdä pidempiaikaisia sopimuksia sähkönhankintasopimusten tai hinnanerosopimusten muodossa tai termiinimarkkinoilla takaavat sen, että sitä sähkölaskun osaa, joka altistuu lyhyen aikavälin markkinoille, voidaan pienentää huomattavasti. Lisäksi toimittajien suojausvelvoite ja velvoite tarjota myös kiinteähintaisia sopimuksia lisäävät merkittävästi mahdollisuuksia vähentää sähkölaskujen altistumista hintojen epävakaudelle. Kuluttajat saavat myös paremmin tietoa tarjouksista ennen allekirjoittamista, ja jäsenvaltioilla on velvollisuus nimetä viimesijaiset toimittajat. Lisäksi ne voivat sallia säännellyn vähittäishinnan soveltamisen kriisitilanteessa. Oikeus energian yhteiskäyttöön on uusi piirre, joka lisää kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja tukee uusiutuvan energian hajautettua käyttöönottoa, koska se antaa kuluttajille paremmat mahdollisuudet hallita energialaskujaan.

Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa selitetään, miten uudistus parantaa myös EU:n teollisuuden kilpailukykyä tavalla, joka täydentää kaikilta osin nettonollateollisuutta koskevaa säädöstä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkönhankintasopimusten markkinoiden kehittymiselle on olemassa oikeat edellytykset, jotta teollisuudella on mahdollisuus saada kohtuuhintaista ja puhdasta sähköä pitkällä aikavälillä. Termiinimarkkinoiden parannukset parantavat teollisuuden ja toimittajien mahdollisuuksia saada uusiutuvaa energiaa rajojen yli jopa kolme vuotta eteenpäin, mikä merkitsee huomattavaa parannusta nykyiseen verrattuna. Kaiken kaikkiaan uusiutuvan energian julkiset tukijärjestelmät lisäävät jäsenvaltioiden energiaomavaraisuutta ja uusiutuvien energialähteiden yleistymistä järjestelmässä ja tukevat samalla paikallisia työpaikkoja ja osaamista.

Valmisteluasiakirja osoittaa, että uudistus nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja auttaa hyödyntämään kiinteän tuotantokapasiteetin ja joustoratkaisujen koko potentiaalin, jotta jäsenvaltiot voivat integroida koko ajan kasvavat uusiutuvan energian määrät. Komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot arvioivat sähköjärjestelmän joustotarpeensa, ja sallii uusien tukijärjestelmien käyttöönoton kulutusjoustoja ja varastointia varten. Ehdotus tarjoaa myös lisämahdollisuuksia käydä kauppaa uusiutuvalla energialla lähempänä reaaliaikaa rajat ylittävällä ja kansallisella tasolla. Tällä tavoin markkinat voivat paremmin

tukea uusiutuvien energialähteiden integrointia ja toimitusvarmuutta edistävien joustoratkaisujen liiketoimintaedellytyksiä.

Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa kuvataan vielä, miten tällä ehdotuksella vastataan Eurooppa-neuvoston pyyntöön arvioida tapoja optimoida sähkömarkkinoiden toiminta energiakriisin yhteydessä. Ehdotuksen tavoitteena on suojella kuluttajia, luoda puskuri kuluttajien ja lyhyen aikavälin sähkömarkkinoiden välille pitkäaikaisten sopimusten avulla ja tehostaa näiden lyhyen aikavälin markkinoiden toimintaa uusiutuvien energialähteiden ja joustoratkaisujen osalta parantamalla viranomaisvalvontaa. Ehdotuksella varmistetaan, että markkinasäännöt ovat edelleen tarkoituksenmukaisia, jotta voidaan edistää sähköalan kustannustehokasta hiilestä irtautumista ja parantaa sen kykyä selviytyä energian hintojen epävakauksesta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Tämän lainsäädäntöehdotuksen ja komission yksiköiden valmisteluasiakirjan valmistelu perustuu laajaan aineistoon, johon viitataan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan alaviitteissä, sekä julkisessa kuulemisessa saatuihin vastauksiin.

- **Perusoikeudet**

Nyt annettavalla ehdotuksella voi olla vaikutuksia moniin Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin, erityisesti elinkeinovapauteen (16 artikla) ja omistusoikeuteen (17 artikla). Kuten edellä on selitetty, siltä osin kuin ehdotetut toimenpiteet rajoittavat näiden oikeuksien käyttöä, näitä vaikutuksia pidetään välttämättöminä ja oikeasuhteisina ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, minkä vuoksi niitä voidaan pitää oikeutettuina rajoituksina perusoikeuskirjassa sallittuihin oikeuksiin.

Toisaalta ehdotuksella parannetaan perusoikeuksien suojaa, kuten yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamista (7 artikla), oikeutta henkilötietojen suojaan (8 artikla), syrjintäkieltoa (21 artikla), mahdollisuutta käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja (36 artikla), ympäristönsuojelun korkeaa tasoa (37 artikla) ja oikeutta tehokkaihin oikeussuojakeinoihin (47 artikla), erityisesti useilla kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia, oikeuksia ja suojelua koskevilla säännöksillä.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Sähkődirektiiviin, sähköasetukseen, REMIT-asetukseen ja ACER-asetukseen ehdotetuissa muutoksissa keskitytään siihen, mikä katsotaan välttämättömäksi, jotta voidaan korjata sähkömarkkinoiden nykyisen rakenteen puutteet energiakriisin yhteydessä ja edistää unionin

ilmastotavoitteita kustannustehokkaalla tavalla. Ne eivät merkitse näiden välineiden täydellistä tarkistamista.

Ehdotus voi lisätä kansallisiin viranomaisiin ja yrityksiin kohdistuvia hallinnollisia vaatimuksia, joskin oikeasuhteisesti, kuten edellä on selitetty. Esimerkiksi ehdotetut toimenpiteet, joilla kannustetaan pitkäaikaisten sopimusten, kuten sähkönhankintasopimusten ja kaksisuuntaisten hinnanerosopimusten, käyttöön, voivat lisätä yritysten ja kansallisten viranomaisten hallinnollisia kustannuksia ja raskautta. Suunnitellut taloudelliset vaikutukset hyödyttävät kuitenkin yrityksiä ja kuluttajia.

Markkinoiden likviditeetin ja integroinnin parantamiseksi suunnitellut toimet voivat nekin aiheuttaa joitain lyhytaikaisia vaikutuksia yrityksille, koska niiden olisi mukauduttava uusiin energiakauppajärjestelyihin. Näitä vaikutuksia pidetään kuitenkin minimaalisina verrattuna nykyiseen kehykseen, koska uudistuksen taloudelliset hyödyt olisivat huomattavasti mittavammat kuin mistään lyhyen tai pitkän aikavälin hallinnollisesta uudelleenorganisoinnista aiheutuva taakka.

Suunnitelluilla toimenpiteillä, joilla vahvistetaan kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia, oikeuksia ja suojaa, laajennetaan toimittajille ja verkonhaltijoille asetettuja tehtäviä ja velvollisuuksia. Tavoitteena on parantaa valinnanmahdollisuuksia, lisätä suojaa ja helpottaa kuluttajien, erityisesti kotitalouksien, aktiivista osallistumista markkinoille. Lisärasitteet ovat kuitenkin minimaaliset, koska näitä puitteita ollaan ottamassa käyttöön kaikkialla Euroopassa, minkä vuoksi sääntöjä on virtaviivaistettava.

REMIT-kehyksen parantamiseksi suunnitellut toimenpiteet voivat lisätä tiettyjen markkinaosapuolten raportointivelvoitteita, joskin oikeasuhteisesti. Näitä vaikutuksia pidetään kuitenkin minimaalisina verrattuna nykyiseen kehykseen, koska markkinoiden seurannan ja valvonnan laadun parantumisesta saatavat hyödyt ylittäisivät mahdolliset lyhyen tai pitkän aikavälin hallinnolliset kustannukset.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

EU:n sähkömarkkinoiden rakenteen parantamista koskevaan ehdotukseen liittyvä talousarviovaikutus koskee Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) ja energian pääosaston resursseja, jotka kuvataan ehdotukseen liitettyssä rahoitusselvityksessä. ACERin uudet tehtävät edellyttävät neljää uutta kokoaikavastaavaa työntekijää ACERille vuodesta 2025 alkaen sekä vastaavia taloudellisia resursseja. Energian pääosaston työmäärä kasvaa kolmella kokoaikavastaavalla työntekijällä.

REMIT-asetuksen muuttamista koskevaan ehdotukseen liittyvä talousarviovaikutus koskee Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) ja energian pääosaston resursseja, jotka kuvataan ehdotukseen liitettyssä rahoitus selvityksessä. ACERin uudet tehtävät, erityisesti laajennettujen tutkintavaltuuksien osalta, edellyttävät, että ACERissa palkataan vuodesta 2025 alkaen asteittain 25 uutta kokoaikavastaavaa työntekijää, sekä vastaavia taloudellisia resursseja, vaikka suurin osa lisähenkilöstöstä rahoitetaan maksuilla. Tätä varten on mukautettava 17. joulukuuta 2020 annettua komission päätöstä (EU) 2020/2152 ACERille REMIT-asetuksen mukaisista tehtävistä suoritettavista maksuista. Energian pääosaston työ määrä kasvaa kahdella kokoaikavastaavalla työntekijällä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Euroopan komissio valvoo, että jäsenvaltiot ja muut toimijat panevat hyväksyttävät toimenpiteet täytäntöön ja noudattavat niitä, ja toteuttaa tarvittaessa täytäntöönpanotoimenpiteitä. Seurannassa ja täytäntöönpanossa komissiota tukee ACER, erityisesti REMIT-asetuksen osalta. Komissio pitää myös yhteyttä ACERiin ja kansallisiin sääntelyviranomaisiin sähköasetukseen ja sähködirektiiviin liittyen.

Täytäntöönpanon helpottamiseksi komissio on lisäksi käytettävissä kahdenvälisiä kokouksia ja yhteydenottoja varten jäsenvaltioiden kanssa erityiskysymyksissä.

• Ehdotuksiin sisältyvien säännösten selitykset

Sähköasetusta koskevilla tarkistuksilla selkeytetään asetuksen soveltamisalaa ja kohdetta ja korostetaan vääristymättömien markkinasignaalien merkitystä joustavuuden lisäämisessä sekä pitkän aikavälin investointien roolia kuluttajien, mukaan lukien energiaintensiiviset teollisuudenalat, pk-yritykset ja kotitaloudet, sähkölaskuissa näkyvän lyhyen aikavälin markkinahintojen epävakauden lieventämisessä. Siinä selvennetään tiettyjä kaupankäynnin pääperiaatteita vuorokausimarkkinoilla ja päivänsisäisillä markkinoilla. Siinä säädetään uusista säännöistä, jotka koskevat siirtoverkonhaltijoiden huipuntasaastuotteen muodossa tekemää kulutusjoustopankin hankintaa, sekä säännöistä, joiden nojalla siirto- ja jakeluverkonhaltijat voivat käyttää erillisistä mittauslaitteista saatuja tietoja. Siinä vahvistetaan uudet sähkön termiini markkinoita koskevat säännöt niiden likviditeetin parantamiseksi. Siihen sisältyy uusia sääntöjä, joilla pyritään selkeyttämään pitkäaikaisten sopimusten roolia ja kannustamaan niiden käyttöön sähkön hankintasopimusten ja

kaksisuuntaisten hinnanerosopimusten muodossa. Siinä vahvistetaan uudet säännöt, jotka koskevat jäsenvaltioiden joustotarpeiden arviointia, niiden mahdollisuutta ottaa käyttöön joustavuuden tukijärjestelmiä ja tällaisten joustavuuden tukijärjestelmien suunnitteluperiaatteita. Siinä otetaan myös käyttöön siirtoverkonhaltijoiden uusia avoimuusvaatimuksia, jotka koskevat uusia verkkoliitäntöjä varten käytettävissä olevaa kapasiteettia.

Sähködirektiiviä koskevissa muutoksissa säädetään kuluttajien suojelua ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä koskevista uusista säännöistä. Toimittajan vapaata valintaa koskevassa tarkistuksessa otetaan käyttöön uusia vaatimuksia, joilla varmistetaan, että asiakkaille voi olla tiloissaan useampi kuin yksi toimittaja. Tämä tapahtuu mahdollistamalla useiden mittareiden (ns. alamittareiden) käyttö yhdessä liitäntäpisteessä.

Muutoksilla, jotka koskevat kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja kuluttajansuojaa, varmistetaan, että asiakkaille tarjotaan erilaisia sopimuksia, jotka sopivat parhaiten heidän olosuhteisiinsa. Kaikkien asiakkaiden on saatava vähintään yksi määräaikainen kiinteähintainen tarjous. Lisäksi asiakkaille on annettava ennen sopimuksen tekoa selkeät tiedot näistä tarjouksista.

Kotitalouksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille annetaan myös uusi oikeus osallistua energian yhteiskäyttöön eli sellaisen aktiivisten asiakkaiden itse tuottaman uusiutuvan energian omaan kulutukseen, joka on tuotettu tai varastoitu niiden sijaintipaikan ulkopuolella niiden kokonaan tai osittain omistamassa, liisaamassa tai vuokraamassa laitoksessa tai jota koskevat oikeudet toinen aktiivinen asiakas on siirtänyt niille.

Lisäksi otetaan käyttöön merkittäviä uusia asiakkaiden suojatoimia, joilla varmistetaan sähköntoimitusten jatkuminen, mukaan lukien vaatimus, jonka mukaan jäsenvaltioiden on nimettävä viimesijaiset toimittajat, jotka ottavat vastuun toimintansa lopettaneiden toimittajien asiakkaista, ja heikossa asemassa olevien asiakkaiden suojaaminen sähköntoimitusten katkaisemiselta. Toimittajien on myös toteutettava riskinhallintatoimia, joilla rajoitetaan konkurssiriskiä, ottamalla käyttöön asianmukaisia suojausstrategioita. Kansalliset sääntelyviranomaiset valvovat niitä.

Sähködirektiivin muutoksilla otetaan käyttöön jakeluverkonhaltijoiden uusia avoimuusvaatimuksia, jotka koskevat uusia verkkoliitäntöjä varten käytettävissä olevaa kapasiteettia. Siinä selvennetään sääntelyviranomaisten roolia suhteessa asetuksen (EU) 2016/1719 mukaisesti perustettuun keskitettyyn kauppapaikkaan.

REMIT-asetuksen muutoksilla asetuksen soveltamisala mukautetaan nykyisiin ja kehittyviin markkinaolosuhteisiin muun muassa laajentamalla tietojen raportoinnin soveltamisalaa uusiin sähkön tasehallintamarkkinoihin ja yhteenkytkettyihin markkinoihin sekä algoritmiseen kaupankäyntiin. Niillä varmistetaan vahvempi, vakaampi ja säännöllisempi yhteistyö energia- ja rahoitusalan sääntelyviranomaisten, kuten ACERin ja ESMAn, välillä tukkutasen energiajohdannaistuotteiden osalta. Ne myös parantavat sisäpiiritiedon keruuprosessia ja markkinoiden läpinäkyvyyttä tehostamalla ACERin harjoittamaa valvontaa ja mukauttamalla sisäpiiritiedon määritelmää. REMIT-asetuksen muutoksilla tehostetaan raportoivien osapuolten, kuten rekisteröityjen raportointimekanismien ja liiketoimia ammattimaisesti järjestävien henkilöiden, valvontaa. Muutoksilla parannetaan mahdollisuuksia jakaa tietoja ACERin, asianomaisten kansallisten viranomaisten ja komission välillä. REMIT-asetuksen muutoksilla vahvistetaan ACERin roolia merkittävien rajat ylittävien tapausten tutkinnassa REMIT-asetuksen rikkomisten torjumiseksi. Niissä vahvistetaan myös puitteet sääntelyviranomaisten kansallisella tasolla vahvistamien sakkojen yhdenmukaistamiselle.

ACER-asetuksen muutoksilla pyritään selkeyttämään ACERin roolia asetuksen (EU) 2016/1719 mukaisesti perustetun keskitetyn kauppapaikan sekä sähköasetuksessa käyttöön otettujen termiinimarkkinoita ja joustavuuden tukijärjestelmiä koskevien uusien sääntöjen osalta. Siinä myös selvennetään ACERin roolia ja toimivaltaa REMIT-asetuksen muutosten mukaisesti. RED II -direktiivin muutoksella pyritään selventämään niiden sääntöjen soveltamisalaa, jotka koskevat uusiutuvien energialähteiden suoria hintatukijärjestelmiä, joita jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetusten (EU) N:o 1227/2011 ja (EU) 2019/942 muuttamisesta unionin suojan parantamiseksi energian tukkumarkkinoilla tapahtuvaa markkinoiden manipulointia vastaan

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Avoin ja oikeudenmukainen kilpailu sähkön ja kaasujen sisämarkkinoilla sekä tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen markkinaosapuolille edellyttää energian tukkumarkkinoiden eheyttä ja tarkasteltavuutta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011, jäljempänä 'REMIT-asetus', luodaan kattava kehys tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Jotta voidaan lisätä yleisön luottamusta energiamarkkinoiden toimintaan ja suojata unionia tehokkaasti markkinoiden manipulointiyrityksiltä, asetusta (EU) N:o 1227/2011 olisi muutettava. Muutoksilla olisi puututtava nykyisessä kehyksessä havaittuihin puutteisiin siten, että puutteellista läpinäkyvyyttä ja riittämättömiä valvontavalmiuksia voidaan parantaa ja voidaan varmistaa tehokkaampi tutkinta ja täytäntöönpano mahdollisissa rajat ylittävissä markkinoiden väärinkäyttötapauksissa.
- (2) Energiamarkkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden, kuten energiajohdannaisten, merkitys kasvaa kaiken aikaa. Koska rahoitusmarkkinat ja energian tukkumarkkinat ovat yhä kiinteämmin yhteydessä toisiinsa, asetusta (EU) N:o 1227/2011 olisi saatettava vastaamaan paremmin rahoitusmarkkinalainsäädäntöä,

kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 596/2014¹⁷, myös markkinoiden manipuloinnin ja sisäpiiritiedon määritelmien osalta. Asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 olevaa markkinoiden manipuloinnin määritelmää olisi mukautettava hieman, jotta se vastaisi asetuksen (EU) N:o 596/2014 12 artiklaa. Tätä varten asetuksen (EU) N:o 1227/2011 mukaista markkinoiden manipuloinnin määritelmää olisi mukautettava siten, että se kattaa minkä tahansa liiketoimen toteuttamisen tai kauppaa koskevan toimeksiannon antamisen mutta myös kaiken muun tukkutason energiatuotteisiin liittyvän toiminnan, i) joka antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia signaaleja tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta; ii) jolla yksittäinen henkilö tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö varmistaa tai todennäköisesti varmistaa, että yhden tai useamman tukkutason energiatuotteen hinta asettuu keinotekoiselle tasolle, tai iii) jossa käytetään valheellisia keinoja tai muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä, jolla annetaan tai todennäköisesti annetaan vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta.

- (3) Sisäpiiritiedon määritelmää olisi myös mukautettava vastaamaan asetusta (EU) N:o 596/2014. Erityisesti jos sisäpiiritieto koskee vaiheittain tapahtuvaa menettelyä, menettelyn jokainen vaihe samoin kuin menettely kokonaisuudessaan voidaan katsoa sisäpiiritiedoksi. Pitkäkestoisen menettelyn välivaihe voi sellaisenaan merkitä olosuhteita tai tapahtumaa, jotka ovat olemassa tai joiden osalta jo tiedossa olevien osatekijöiden kokonaisvaltaisen arvioinnin perusteella on olemassa todellinen mahdollisuus siitä, että ne ilmenevät tai toteutuvat. Käsitettä ei kuitenkaan pitäisi tulkita siten, että kyseisten olosuhteiden tai kyseisen tapahtuman vaikutuksen laajuus asianomaisten rahoitusvälineiden hintaan on otettava huomioon. Välivaihe olisi katsottava sisäpiiritiedoksi, jos se sellaisenaan täyttää tässä asetuksessa säädetyt sisäpiiritiedon arviointiperusteet.
- (4) Tämä asetus ei rajoita asetusten (EU) N:o 596/2014, 600/2014 ja 648/2012 ja direktiivin 2014/65/EU eikä Euroopan kilpailuoikeuden soveltamista käytäntöihin, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (5) Tietojen jakaminen kansallisten sääntelyviranomaisten ja toimivaltaisten kansallisten rahoitusviranomaisten välillä on keskeinen osa yhteistyötä ja mahdollisten rikkomusten havaitsemista sekä energian tukkumarkkinoilla että rahoitusmarkkinoilla. Kun otetaan huomioon asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukainen toimivaltaisten viranomaisten välinen tietojenvaihto kansallisella tasolla, kansallisten sääntelyviranomaisten olisi jaettava saamansa asiaankuuluvat tiedot kansallisten rahoitus- ja kilpailuviranomaisten kanssa.
- (6) Siltä osin kuin tiedot eivät ole tai eivät ole enää kaupallisesti tai turvallisuuden kannalta arkaluonteisia, Euroopan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä 'virasto' tai 'ACER', olisi voitava antaa ne markkinaosapuolten ja suuren yleisön saataville ja parantaa siten markkinoita koskevaa tietämystä. Tähän olisi sisällyttävä ACERin mahdollisuus julkaista tietoja järjestäytyneistä markkinapaikoista, sisäpiiritietoalustoista ja rekisteröidyistä

¹⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1).

raportointimekanismeista sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaisesti energian tukkumarkkinoiden läpinäkyvyyden parantamiseksi ja edellyttäen, että se ei vääristä kilpailua kyseisillä energiamarkkinoilla.

- (7) Järjestäytyneillä markkinapaikoilla, jotka harjoittavat toimintaa, joka liittyy sellaisilla tukkutason energiatuotteilla käytävään kauppaan, jotka ovat direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, on oltava asianmukainen toimilupa mainitun direktiivin vaatimusten mukaisesti.
- (8) Kaupankäyntiteknologian käyttö on kehittynyt merkittävästi viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana, ja sitä käytetään yhä enemmän energian tukkumarkkinoilla. Monet markkinaosapuolet käyttävät algoritmista kaupankäyntiä ja huippunopeita algoritmisia tekniikoita, joissa ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan. Näistä käytännöistä aiheutuviin riskeihin olisi puututtava asetuksella (EU) N:o 1227/2011.
- (9) Asetuksen (EU) N:o 1227/2011 mukaisten raportointivelvoitteiden noudattaminen ja viraston saamien tietojen laatu ovat äärimmäisen tärkeitä, jotta voidaan varmistaa mahdollisten rikkomusten tehokas seuranta ja havaitseminen asetuksen (EU) N:o 1227/2011 tavoitteen saavuttamiseksi. Kaupankäyntitietojen laatuun, muotoon, luotettavuuteen ja kustannuksiin liittyvät epäyhtenäisyydet vaikuttavat haitallisesti läpinäkyvyyteen, kuluttajansuojaan ja markkinoiden tehokkuuteen. On olennaisen tärkeää, että viraston saamat tiedot ovat paikkansapitäviä ja täydellisiä, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.
- (10) Nykyistä raportointijärjestelmää on parannettava, jotta viraston markkinaseuranta voidaan parantaa ja tiedonkeruuta täydentää. Kerättyjä tietoja olisi laajennettava tiedonkeruun puutteiden korjaamiseksi, ja niiden olisi katettava yhteenkytketyt markkinat, uudet tasehallintamarkkinat, tasehallintamarkkinoita koskevat sopimukset sekä tuotteet, joita voidaan mahdollisesti toimittaa unionissa. Järjestäytyneiltä markkinapaikoilta olisi edellytettävä, että ne toimittavat kaikki tilauskirjan tiedot virastolle. Tilauskirjojen tarjoajat olisi myös nimettävä ammattimaisesti liiketoimia järjestäviksi henkilöiksi, joita koskee velvollisuus valvoa epäilyttäviä rikkomisia ja ilmoittaa niistä.
- (11) Sisäpiiritietoalustoilla olisi oltava tärkeä rooli sisäpiiritiedon tehokkaassa ja oikea-aikaisessa julkaisemisessa. Sisäpiiritiedon julkistamisesta erityisillä sisäpiiritietoalustoilla olisi tehtävä pakollista, jotta tiedot olisivat helposti saatavilla ja lisättäisiin avoimuutta. Jotta voidaan varmistaa luottamus sisäpiiritietoalustoihin, niillä olisi oltava toimilupa ja ne olisi rekisteröitävä.
- (12) Jotta tietojen raportointia virastolle voidaan virtaviivaistaa ja tehostaa, tiedot olisi toimitettava rekisteröityjen raportointimekanismien kautta, ja viraston olisi annettava lupa rekisteröityjen raportointimekanismien toimintaan. Rekisteröityjen raportointimekanismien olisi aina noudatettava toimiluvan ja tietosuojalainsäädännön ehtoja. Viraston olisi myös perustettava rekisteri kaikista unionissa toimivista rekisteröidyistä raportointimekanismeista.
- (13) Sisäpiiritiedon keruu olisi yhdenmukaistettava nykyisten kauppatietojen raportointiprosessien kanssa, jotta voidaan helpottaa seuranta mahdollisen sisäpiiritietoon perustuvan kaupankäynnin havaitsemiseksi ja parantaa kerättyjen tietojen laatua.
- (14) Liiketoimia ammattimaisesti järjestävillä ja toteuttavilla henkilöillä on velvollisuus ilmoittaa epäilyttävistä liiketoimista, jotka rikkovat sisäpiirikauppaa ja markkinoiden

manipulointia koskevia säännöksiä. Jotta tällaisten rikkomisten valvontaa voitaisiin parantaa, liiketoimia ammattimaisesti järjestävillä henkilöillä olisi myös oltava velvollisuus ilmoittaa epäilyttävistä toimeksiannoista ja sisäpiiritiedon julkistamisvelvoitteen mahdollisista rikkomisista. Suoran sähköisen markkinoillepääsyn tarjoajia ja yhteisten tilauskirjojen tarjoajia olisi pidettävä henkilöitä, jotka järjestävät liiketoimia ammattimaisesti.

- (15) Kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta annetussa komission asetuksessa (EU) 2015/1222 säädetään kolmansien maiden mahdollisuudesta osallistua unionin yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin sähköalalla. Koska markkinoiden yhteenliittäjä käyttää erityistä algoritmia osto- ja myyntitarjousten täsmäyttämiseksi parhaalla mahdollisella tavalla, tämä voi johtaa siihen, että kauppaa koskevat toimeksiannot tehdään unionin yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin osallistuvassa kolmannessa maassa, mutta tuloksena voi olla sähköntoimitussopimus, jonka mukaan toimitus tapahtuu unionissa. Tällaisten toimeksiantojen, jotka voivat johtaa toimitukseen unionissa, tekeminen unionin yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin osallistuvissa kolmansissa maissa olisi sisällytettävä tämän asetuksen mukaiseen tukkutasen energiatuotteen määritelmään.
- (16) Jotta unioniin suuntautuvien nesteytetyn maakaasun toimitusten hinta voitaisiin arvioida täsmällisesti, objektiivisesti ja luotettavasti, viraston olisi kerättävä kaikki LNG-markkinatiedot, jotka ovat tarpeen nesteytetyn maakaasun päivittäisen hinta-arvioinnin laatimiseksi. Hinta-arvioinnin olisi perustuttava kaikkiin liiketoimiin, jotka liittyvät nesteytetyn maakaasun toimituksiin unioniin. ACERille olisi annettava valtuudet kerätä nämä markkinatiedot kaikilta osapuolilta, jotka osallistuvat nesteytetyn maakaasun toimituksiin unioniin. Kaikki tällaiset osapuolet olisi velvoitettava ilmoittamaan kaikki LNG-markkinatietonsa ACERille niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista joko liiketoimen toteutumisen tai liiketoimen toteuttamista koskevan osto- tai myyntitarjouksen esittämisen jälkeen. ACERin hinta-arvioinnin olisi sisällettävä kattavimmat tiedot, mukaan lukien transaktiohinnat, ja 31 päivästä maaliskuuta 2023 alkaen unioniin suuntautuvien nesteytetyn maakaasun toimitusten osto- ja myyntihinnat. Julkaisemalla päivittäin tämä objektiivinen hinta-arvio sekä määritetty ero markkinoiden muihin viitehintoihin LNG-viitearvon muodossa, tasoitetaan tietä sille, että markkinaosapuolet ottavat sen vapaaehtoisesti käyttöön viitehintana sopimuksissaan ja liiketoimissaan. Kun nesteytetyn maakaasun hinta-arvion ja LNG-viitearvon käyttö on vakiintunut, niistä voisi myös tulla vertailuindeksi johdannaisopimuksille, joita käytetään suojautumiseen nesteytetyn maakaasun hinnalta tai nesteytetyn maakaasun hinnan ja muiden kaasunhintojen väliseltä hintaerolta.
- (17) Tehtävien ja vastuiden siirto voi olla tehokas keino vähentää tehtävien päällekkäisyyttä, edistää yhteistyötä ja vähentää markkinaosapuolille aiheutuvaa rasitetta. Sen vuoksi tällaiselle siirrolle olisi annettava selkeä oikeusperusta. Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi voitava siirtää tehtäviä ja vastuita toiselle kansalliselle sääntelyviranomaiselle. Olisi oltava mahdollista ottaa käyttöön erityisehtoja ja rajoittaa siirron laajuus siihen, mikä on tarpeen rajojen yli toimivien markkinaosapuolten tai -ryhmien tehokkaan valvonnan kannalta. Siirtoihin olisi sovellettava periaatetta, jonka mukaan toimivalta jaetaan viranomaiselle, jolla on parhaat edellytykset ryhtyä toimiin asiassa.

- (18) Tarvitaan yhtenäinen ja vahvempi kehys markkinoiden manipuloinnin ja muiden asetuksen (EU) N:o 1227/2011 rikkomisten estämiseksi jäsenvaltioissa. Mainitun asetuksen rikkomisesta määrättävien seuraamusten olisi oltava oikeasuhteisia, tehokkaita ja varoittavia, niiden olisi vastattava rikkomisten tyyppiä ja niissä olisi otettava huomioon kaksoisrangaistavuuden kieltä (*ne bis in idem* -periaate). Hallinnolliset seuraamukset, uhkasakot ja valvontatoimenpiteet ovat tehokkaan täytäntöönpanojärjestelmän täydentäviä osia. Energian tukkumarkkinoiden yhdenmukainen valvonta edellyttää kansallisten sääntelyviranomaisten johdonmukaista lähestymistapaa.
- (19) Asetuksen (EU) N:o 1227/2011 mukaisten toimien valvonta ja täytäntöönpano ovat tähän saakka olleet jäsenvaltioiden vastuulla. Markkinoiden väärinkäyttö on yhä enemmän rajat ylittävää, ja se vaikuttaa usein useisiin jäsenvaltioihin. Rajat ylittävään markkinoiden väärinkäyttöön liittyvät täytäntöönpanotoimet voivat aiheuttaa toimivaltahaasteita, jotka liittyvät sen kansallisen sääntelyviranomaisen määrittämiseen, jolla olisi parhaat edellytykset suorittaa kyseistä tutkintaa.
- (20) Markkinoiden väärinkäyttötapaukset, joihin liittyy useita rajat ylittäviä elementtejä ja unionin ulkopuolelle sijoittautuneita markkinaosapuolia, ovat myös erityisen haasteellisia täytäntöönpanon kannalta. Nykyinen valvontarakenne ei ole riittävä markkinoiden yhdentymisen toivotun tason kannalta. Ei ole olemassa mekanismeja, jolla varmistettaisiin parhaat mahdolliset valvontapäätökset rajat ylittävissä tapauksissa, joissa kansallisten sääntelyviranomaisten ja viraston yhteiset toimet edellyttävät tällä hetkellä monimutkaisia järjestelyjä ja joissa on sovellettava hajanaista joukkoa eri valvontajärjestelmiä. Tähän ongelmaan on puututtava. Sen vuoksi on tarpeen perustaa tehokas ja toimiva valvonta- ja tutkintajärjestelmä tämän tyyppisille markkinoiden väärinkäyttötapauksille. Ongelman unionin laajuisten ominaispiirteiden vuoksi sitä ei voida ratkaista pelkästään jäsenvaltioiden toimin.
- (21) Sellaisten tämän asetuksen rikkomisten tutkinta, joilla on rajat ylittävä ulottuvuus, olisi suoritettava yhdenmukaisen unionin tason menettelyn mukaisesti. Rajat ylittävien tapauksien monimutkaisuus ja tarve varmistaa riittävät resurssit tällaisia tapauksia varten edellyttää viraston osallistumista, erityisesti yhdyntyneemmällä energiamarkkinoilla. Virasto on asetuksen (EU) N:o 1227/2011 voimaantulon jälkeen saanut merkittävää kokemusta unionin energian tukkumarkkinoita koskevien merkityksellisten tietojen seurannasta ja keräämisestä niiden eheyden ja tarkasteltavuuden varmistamiseksi. Tämän kokemuksen perusteella virastolle olisi annettava valtuudet suorittaa tutkimuksia asetuksen (EU) N:o 1227/2011 säännösten rikkomisen torjumiseksi. Viraston olisi tehtävä tällaisia tutkimuksia yhteistyössä kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa niiden täytäntöönpanotoimien tukemiseksi ja täydentämiseksi. Vastaavasti asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten olisi viraston tutkimuksen yhteydessä tarvittaessa tehtävä keskinäistä yhteistyötä viraston avustamiseksi.
- (22) Virastolle olisi annettava valtuudet suorittaa tutkimuksia tekemällä tarkastuksia paikan päällä ja esittämällä tietopyyntöjä tutkinnan kohteena oleville henkilöille, erityisesti silloin, kun epäillyillä asetuksen (EU) N:o 1227/2011 rikkomisilla on selkeä rajat ylittävä ulottuvuus. Suorittaessaan paikalla tehtäviä tarkastuksia ja esittäessään tietopyyntöjä tutkinnan kohteena oleville henkilöille viraston olisi tehtävä tiivistä ja aktiivista yhteistyötä asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa, joiden olisi puolestaan avustettava virastoa kaikin tavoin, myös silloin, kun henkilö kieltäytyy tarkastuksesta tai kieltäytyy toimittamasta pyydettyä tietoa. On tärkeää, että viraston tutkimusten kohteena olevien henkilöiden menettelyllisiä takeita ja perusoikeuksia

kunnioitetaan täysimääräisesti. Tutkinnan kohteena olevien henkilöiden toimittamien tietojen luottamuksellisuus olisi turvattava sovellettavien unionin tietosuojasääntöjen mukaisesti.

- (23) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) N:o 1227/2011 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) N:o 1227/2011 seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

”2. Tätä asetusta sovelletaan tukkutason energiatuotteiden kauppaan. Tämä asetus ei rajoita direktiivin 2014/65/EU, asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 soveltamista toimiin, joihin liittyy direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyjä rahoitusvälineitä, eikä Euroopan kilpailuoikeuden soveltamista käytäntöihin, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan.”

b) lisätään 1 artiklan 3 kohtaan toinen alakohta seuraavasti:

”Viraston, kansallisten sääntelyviranomaisten, arvopaperimarkkinaviranomaisen ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten rahoitusvalvontaviranomaisten on erityisesti vaihdettava säännöllisesti ja vähintään neljännesvuosittain merkityksellisiä tietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 mahdollisista rikkomisista, joihin liittyy tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tukkutason energiatuotteita.”

2) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) muutetaan 1 alakohta seuraavasti:

lisätään toiseen alakohtaan e alakohta seuraavasti:

”e) asiakkaan tai tämän puolesta toimivien muiden henkilöiden antamia luonteeltaan täsmällisiä tietoja, jotka liittyvät asiakkaan toteutettavina oleviin tukkutason energiatuotteita koskeviin toimeksiantoihin ja jotka liittyvät suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tukkutason energiatuotteeseen.”

b) korvataan kolmas alakohta seuraavasti:

”Tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, ja jos se on riittävän tarkkaa,

jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä tarkoitettujen olosuhteiden tai tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Tiedon voidaan katsoa olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se liittyy sellaiseen pitkäkestoiseen menettelyyn, jolla pyritään tai joka johtaa erityisten olosuhteiden ilmenemiseen tai erityisen tapahtuman toteutumiseen, mukaan lukien tulevat olosuhteet tai tuleva tapahtuma, ja myös jos se liittyy kyseisen menettelyn välivaiheeseen, jotka liittyvät kyseisten tulevien olosuhteiden ilmenemiseen tai kyseisen tulevan tapahtuman toteutumiseen.

Pitkäkestoisen menettelyn välivaihetta on pidettävä sisäpiiritietona, jos se sellaisenaan täyttää tässä artikkelissa tarkoitetut sisäpiiritiedon kriteerit.

Sovellettaessa 1 kohtaa tiedolla, jolla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus tukkutason energiatuotteiden hintoihin, jos se julkistettaisiin, tarkoitetaan tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena.”

c) korvataan 2 alakohdan a alakohta seuraavasti:

”2) ’Markkinoiden manipuloinnilla’ tarkoitetaan

a) sellaisen tukkutason energiatuotteen kauppaa koskevan liiketoimen suorittamista, tätä kauppaa koskevan toimeksiannon antamista tai mihin muuhun tahansa sitä koskevaan toimintaan ryhtymistä,

i) joka antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta;

ii) jolla yksittäinen henkilö tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö varmistaa tai todennäköisesti varmistaa yhden tai useamman tukkutason energiatuotteen hinnan keinotekoiselle tasolle, jollei liiketoimen toteuttaja tai toimeksiannon antaja osoita, että hänen perusteensa tehdä liiketoimi tai antaa toimeksianto on oikeutettu ja että liiketoimi tai toimeksianto on asianomaisen energian tukkumarkkinan hyväksytyjen markkinatapojen mukainen; tai

iii) jossa käytetään valheellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä, jolla annetaan tai todennäköisesti annetaan vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkutason energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta;”

tai

d) lisätään 2 alakohtaan c alakohta seuraavasti ja sen edelle sana ”tai” b alakohdan loppuun:

”c) väärrien tai harhaanjohtavien tietojen toimittamista tai väärrien tai harhaanjohtavien vastausten antamista viitearvoon liittyen, kun tiedot toimittanut tai vastaukset antanut henkilö tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että tiedot olivat väärviä tai harhaanjohtavia, tai ryhtymistä muuhun toimintaan, joka johtaa viitearvon laskennan manipulointiin.”

e) lisätään 2 alakohdan loppuun alakohta seuraavasti:

”Markkinoiden manipulointi voi tarkoittaa oikeushenkilön menettelyä ja Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti myös niiden luonnollisten henkilöiden menettelyä, jotka osallistuvat päätökseen toteuttaa toimia kyseisen oikeushenkilön puolesta.”

f) korvataan 4 alakohdan a alakohta seuraavasti:

”’Tukkutason energiatuotteilla’ tarkoitetaan seuraavia sopimuksia ja johdannaisia riippumatta siitä, missä ja miten niillä käydään kauppaa:

a) sähkön tai maakaasun toimitussopimukset, jos niihin perustuva toimitus tapahtuu unionissa, tai sähkön tai maakaasun toimitussopimukset, jotka voivat johtaa toimitukseen unionissa;”

g) korvataan 7 alakohta seuraavasti:

”7) ’Markkinaosapuolella’ tarkoitetaan henkilöä, myös siirtoverkonhaltijaa ja henkilöä, joka ammattinsa puolesta järjestää tai toteuttaa liiketoimia käydessään kauppaa omaan lukuunsa, joka ryhtyy liiketoimiin, mukaan luettuna kauppaa koskevien toimeksiantojen antaminen, yksillä tai useammilla energian tukkumarkkinoilla.”

h) lisätään uusi 8 a alakohta seuraavasti:

”8 a) ’Henkilöillä, jotka ammattinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia’ tarkoitetaan henkilöitä, jotka ammattinsa puolesta osallistuvat tukkutason energiatuotteilla toteutettavia liiketoimia koskevien toimeksiantojen vastaanottoon tai välittämiseen tai näiden liiketoimien toteuttamiseen.”

i) lisätään uusi 10 a alakohta seuraavasti:

”10 a) ’Virastolla’ tai ’ACERilla’ tarkoitetaan Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastoa.”

j) lisätään alakohdat seuraavasti:

”16) ’Rekisteröidyllä raportointimekanismilla’ tarkoitetaan henkilöä, joka on rekisteröity tämän asetuksen nojalla tarjoamaan palvelua liiketoimia, mukaan lukien kauppaa koskevat toimeksiannot, koskevien yksityiskohtaisten tietojen ja perustietojen antamiseksi virastolle markkinaosapuolten puolesta.”

17) ’Sisäpiiritietoalustalla’ tarkoitetaan henkilöä, joka on rekisteröity tämän asetuksen nojalla tarjoamaan palvelua sisäpiiritiedon julkistamiseksi ja julkistetun sisäpiiritiedon ilmoittamiseksi virastolle markkinaosapuolten puolesta.

18) ’Algoritmisella kaupankäynnillä’ tarkoitetaan tukkutason energiatuotteilla tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti kauppaa koskevien toimeksiantojen yksittäiset parametrit, kuten toimeksiannon käynnistämisen, ajoituksen, hinnan ja määrän sekä toimeksiantojen hoidon niiden jättämisen jälkeen siten, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan; tähän eivät kuulu järjestelmät, joita käytetään ainoastaan toimeksiantojen reitittämiseen yhteen tai useampaan järjestäytyneeseen markkinapaikkaan, sellaiseen toimeksiantojen käsittelyyn, johon ei sisälly kaupankäynnin parametrien määrittäystä, toimeksiantojen vahvistamiseen tai kaupan jälkeiseen toteutettujen liiketoimien käsittelyyn.

19) ’Suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä’ tarkoitetaan järjestelyä, jossa järjestäytyneen markkinapaikan jäsen tai osapuoli taikka asiakas antaa toiselle henkilölle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia, niin että henkilö voi välittää tukkutason energiatuotteeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan järjestäytyneeseen markkinapaikkaan, mukaan lukien järjestelyt, joissa kyseinen henkilö käyttää jäsenen tai osapuolen taikka asiakkaan infrastruktuuria tai jäsenen tai osapuolen taikka asiakkaan käyttöön antamaa yhteysjärjestelmää kauppa koskevien toimeksiantojen välittämiseksi (suora pääsy markkinoille), sekä järjestelyt, joissa henkilö ei käytä tällaista infrastruktuuria (tuettu pääsy).

(20) ’Järjestäytyneellä markkinapaikalla’ tarkoitetaan energiapörssiä, energianvälittäjää, energiakapasiteettialustaa tai muuta henkilöä, joka ammattinsa puolesta järjestää tai toteuttaa liiketoimia, mukaan lukien yhteisten tilauskirjojen tarjoajat, mutta pois lukien puhtaasti kahdenvälinen kauppa, jossa kaksi luonnollista henkilöä osallistuu kuhunkin kauppaan omaan lukuunsa.

21) ’Nesteytetyn maakaasun kaupalla’ tarkoitetaan nesteytetyn maakaasun osto- tai myyntitarjouksia tai -liiketoimia, a) joissa täsmennetään, että toimitus tapahtuu unionissa;

b) joista seuraa, että toimitus tapahtuu unionissa; tai c) joissa yksi vastapuoli kaasuttaa nesteytetyn maakaasun uudelleen unionissa sijaitsevassa terminaalissa.

22) 'LNG-markkinatiedoilla' tarkoitetaan nesteytetyn maakaasun kauppaan liittyviä osto- tai myyntitarjouksia tai liiketoimia koskevia tietoja, siten kuin ne on määritelty komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1348/2014.

23) 'LNG-markkinaosapuolella' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käy kauppaa nesteytetyllä maakaasulla, riippumatta kyseisen henkilön perustamis- tai kotipaikasta.

24) 'Nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnilla' tarkoitetaan päivittäisen viitehinnan määrittämistä nesteytetyn maakaasun kauppaa varten sellaisen menetelmän mukaisesti, jonka ACER vahvistaa.

25) 'LNG-viitearvolla' tarkoitetaan päivittäisen nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnin ja ensimmäisenä erääntyvän (front-month) TTF Gas Futures -sopimuksen päivittäisen selvityshinnan, jonka ICE Endex Markets B.V. vahvistaa päivittäin, välisen eron määrittämistä.”

3) Lisätään 3 artiklan 1 kohtaan toinen alakohta seuraavasti:

”Sisäpiirikaupoiksi on katsottava myös sisäpiiritiedon käyttäminen peruuttamalla tai muuttamalla toimeksianto, joka koskee sellaista tukkutasen energiatuotetta, johon kyseinen tieto liittyy, kun toimeksianto annettiin ennen kuin asianomaisella henkilöllä oli hallussaan kyseinen sisäpiiritieto.”

4) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 kohtaan toinen alakohta seuraavasti:

”Markkinaosapuolten on julkistettava sisäpiiritieto sisäpiiritietoalustojen kautta. Sisäpiiritietoalustojen on varmistettava, että sisäpiiritieto julkistetaan siten, että yleisöllä on nopea pääsy kyseiseen tietoon, myös selkeän sovellusrajapinnan kautta, ja että tietoa voidaan arvioida perusteellisesti, asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti yleisön keskuudessa.”

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Sisäpiiritiedon julkistaminen, myös sen julkistaminen kootussa muodossa, asetuksen (EY) N:o 714/2009 tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 tai mainittujen asetusten nojalla annettujen

suuntaviivojen ja verkkosäätöjen mukaisesti merkitsee täydellistä ja tehokasta julkistamista, mutta ei välttämättä oikea-aikaista julkistamista tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.”

5) Lisätään 4 a artikla seuraavasti:

”4 a artikla

Sisäpiiritietoalustojen toimilupa ja valvonta

1. Sisäpiiritietoalustojen on rekisteröidyttävä virastossa. Sisäpiiritietoalusta saa aloittaa toimintansa vasta sen jälkeen, kun virasto on arvioinut, täyttääkö kyseinen sisäpiiritietoalusta tämän artiklan vaatimukset, ja antanut luvan toimintaan. Sisäpiiritietoalustojen rekisteri on oltava julkisesti saatavilla ja sen on sisällettävä tiedot palveluista, joita varten sisäpiiritietoalusta on rekisteröity. Virasto arvioi säännöllisesti uudelleen, noudattavatko sisäpiiritietoalustat tämän asetuksen vaatimuksia. Jos virasto on peruuttanut rekisteröinnin 5 kohdan mukaisesti, peruuttaminen pidetään rekisterissä julkisesti nähtävänä viiden vuoden ajan peruuttamispäivästä.
2. Sisäpiiritietoalustalla on oltava käytössä riittävät toimintaperiaatteet ja järjestelyt 4 artiklan 1 kohdassa vaadittujen sisäpiiritietojen julkistamiseksi niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin. Tiedot on annettava käyttöön maksutta kaikkiin tarkoituksiin. Sisäpiiritietoalustan on tehokkaasti ja johdonmukaisesti levitettävä tällaisia sisäpiiritietoja siten, että ne saadaan käyttöön nopeasti, syrjimättömästi ja sellaisessa muodossa, että ne voidaan konsolidoida muista lähteistä saataviin vastaaviin tietoihin.
3. Sisäpiiritietoalustan 2 kohdan mukaisesti julkistamien sisäpiiritietojen on sisällettävä vähintään seuraavat seikat sisäpiiritiedon tyypistä riippuen:
 - a) viestin tunniste ja tapahtuman tila;
 - b) julkaisupäivä, kellonaika sekä tapahtuman alkamis- ja päättymisajankohta;
 - c) markkinaosapuolen nimi ja tunniste;
 - d) asianomainen tarjous- tai tasehallinta-alue;
 - e) sekä tarvittaessa:
 - a) epäkäytettävyyden tyyppi ja tapahtuman tyyppi;
 - b) mittayksikkö;
 - c) ei käytettävissä oleva, käytettävissä oleva ja asennettu tai tekninen kapasiteetti;
 - d) epäkäytettävyyden syy;
 - e) polttoainetyyppi;

f) asianomainen omaisuuserä tai yksikkö ja sen tunnistekoodi.

4. Sisäpiiritietoalustan on ylläpidettävä ja käytettävä tehokkaita hallintojärjestelyjä, joiden avulla se voi estää eturistiriitatilanteet asiakkaidensa kanssa. Erityisesti sellaisen sisäpiiritietoalustan, joka on myös markkinaoperaattori tai markkinaosapuoli, on käsiteltävä kaikkia kerättyjä sisäpiiritietoja syrjimättömästi ja pidettävä yllä ja käytettävä asianmukaisia järjestelyjä eri liiketoimintalohkojen erottamiseksi toisistaan.

Sisäpiiritietoalustalla on oltava käytössä vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää sisäpiiritietojen vuotaminen ennen julkistamista. Sisäpiiritietoalustalla on oltava riittävät resurssit ja varajärjestelyt palvelujensa tarjoamiseksi ja ylläpitämiseksi jatkuvasti.

Sisäpiiritietoalustalla on oltava käytössä järjestelmät, joiden avulla voidaan nopeasti ja tehokkaasti tarkistaa sisäpiiritietoilmoitusten täydellisyys, osoittaa puutteet ja ilmeiset virheet sekä pyytää uudelleenlähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

5. Virasto voi peruuttaa sisäpiiritietoalustan rekisteröinnin, jos sisäpiiritietoalusta
- a) ei ryhdy käyttämään toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu toimiluvasta tai ei ole tarjonnut palveluja kuuden edeltävän kuukauden aikana;
 - b) on saanut rekisteröinnin väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
 - c) ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä;
 - d) on rikkonut vakavasti ja järjestelmällisesti tätä asetusta.

Kun rekisteröinti on peruutettu, asianomaisen sisäpiiritietoalustan on varmistettava asianmukainen korvattavuus, mukaan luettuna tietojen siirto muille sisäpiiritietoalustoille ja raportoinnin suuntaaminen uudelleen muille sisäpiiritietoalustoille.

Viraston on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava sen jäsenvaltion kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle, johon sisäpiiritietoalusta on sijoittautunut, päätöksestä peruuttaa sisäpiiritietoalustan rekisteröinti.

6. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä:
- a) millä tavoin sisäpiiritietoalustan on noudatettava 2 kohdassa tarkoitettua tiedonantovelvoitetta;

- b) edellä olevan 2 kohdan mukaisesti julkistettavien sisäpiiritietojen sisällön siten, että tässä artikkelissa edellytetty tietojen julkistaminen on mahdollista;
- c) konkreettiset organisatoriset vaatimukset 4 kohdan täytäntöönpanemiseksi.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”

6) Lisätään 5 a artikla seuraavasti:

”5 a artikla

Algoritminen kaupankäynti

1. Algoritmista kaupankäyntiä harjoittavalla markkinaosapuolella on oltava käytössään sen harjoittamaan liiketoimintaan soveltuvat tehokkaat järjestelmät ja riskinhallintamenetelmät, joiden avulla voidaan varmistaa sen kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja riittävä kapasiteetti sekä asianmukaiset kaupankäynnin raja-arvot ja limiitit sekä estää virheellisten toimeksiantojen lähettäminen tai järjestelmien muu toiminta, joka voi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa. Markkinaosapuolella on myös oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja riskinhallintamenetelmät sen varmistamiseksi, että kaupankäyntijärjestelmät ovat tämän asetuksen ja sellaisen järjestäytyneen markkinapaikan sääntöjen mukaisia, johon sillä on yhteys. Markkinaosapuolella on oltava käytössään tehokkaat liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat järjestelyt, joiden avulla voidaan korjata sen kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvät häiriöt, ja sen on varmistettava, että sen järjestelmät ovat kaikilta osin testattuja ja niitä valvotaan asianmukaisesti, jotta ne täyttävät tässä kohdassa säädetyt vaatimukset.
2. Algoritmista kaupankäyntiä jäsenvaltiossa harjoittavan markkinaosapuolen on ilmoitettava tästä toiminnasta jäsenvaltionsa kansallisille sääntelyviranomaisille ja virastolle.

Markkinaosapuolen kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen voi pyytää markkinaosapuolta toimittamaan säännöllisesti tai tapauskohtaisesti kuvauksen sen algoritmisten kaupankäyntistrategioiden luonteesta, yksityiskohtaiset tiedot kaupankäyntijärjestelmään sovellettavista kaupankäynnin parametreista tai limiiteistä, tiedot keskeisistä vaatimustenmukaisuuden ja riskinhallinnan varmistavista menetelmistä, joita se käyttää varmistaakseen 1 kohdassa vahvistetun vaatimuksen täyttymisen, sekä sen kaupankäyntijärjestelmien testausta koskevat tiedot.

Markkinaosapuolen on huolehdittava siitä, että tässä kohdassa tarkoitetuista seikoista on olemassa kirjanpitoa, ja varmistettava, että kyseinen kirjanpito on riittävää, jotta sen kansallinen sääntelyviranomainen voi valvoa tämän asetuksen noudattamista.

3. Markkinaosapuolen, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä järjestäytyneelle markkinapaikalle, on ilmoitettava asiasta kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille ja virastolle.

Markkinaosapuolen kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen voi pyytää markkinaosapuolta toimittamaan säännöllisesti tai tapauskohtaisesti kuvauksen 1 kohdassa tarkoitetuista järjestelmistä ja valvontamenetelmistä sekä todisteet niiden käytöstä.

Markkinaosapuolen on huolehdittava siitä, että tässä kohdassa tarkoitetuista seikoista on olemassa kirjanpitoa, ja varmistettava, että kyseinen kirjanpito on riittävää, jotta sen kansallinen sääntelyviranomainen voi valvoa tämän asetuksen noudattamista.

4. Tämä artikla ei rajoita direktiivin 2014/65/EU mukaisten velvoitteiden soveltamista.”
7) Korvataan 7 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. ACERin on seurattava tukkutasen energiatuotteiden kauppaa sisäpiiritietoon ja markkinoiden manipulointiin perustuvan kaupankäynnin tai sen yritysten havaitsemiseksi ja estämiseksi. Sen on kerättävä 8 artiklan mukaisesti tiedot energian tukkumarkkinoiden arviointia ja seuranta varten.”

) Lisätään uusi 7 a – 7 d artikla seuraavasti:

”7 a artikla

Hinta-arviointien tekemiseen ja viitearvojen määrittämiseen liittyvät ACERin tehtävät

1. ACER laatii ja julkaisee kiireellisesti päivittäisen nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnin alkaen viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2023. Nesteytetyn maakaasun hinta-arviointia varten ACER kerää ja käsittelee järjestelmällisesti liiketoimia koskevia LNG-markkinatietoja. Hinta-arvioinneissa on otettava tarpeen mukaan huomioon alueelliset erot ja markkinaolosuhteet.
2. ACER laatii ja julkaisee viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2023 päivittäisen LNG-viitearvon, joka määritetään päivittäisen nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnin ja ensimmäisenä erääntyvän (front-month) TTF Gas Futures -sopimuksen selvityshinnan, jonka ICE Endex Markets B.V. vahvistaa päivittäin, välisen eron perusteella. LNG-viitearvon määrittämiseksi ACER kerää ja käsittelee järjestelmällisesti kaikkia LNG-markkinatietoja.
3. Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 3 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetään, tämän asetuksen mukaisia markkinaosapuolten velvoitteita ja kieltoja sovelletaan LNG-

markkinaosapuoliin. ACERille tällä asetuksella ja täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 1348/2014 myönnettyjä valtuuksia sovelletaan myös LNG-markkinaosapuoliin, mukaan lukien luottamuksellisuutta koskevat säännökset.

7 b artikla

Nesteytetyn maakaasun hinta-arviointien ja viitearvon julkaiseminen

1. Nesteytetyn maakaasun hinta-arviointi on julkaistava päivittäin ja viimeistään klo 18:00 Keski-Euroopan aikaa suoran kaupan hinta-arviointia varten. ACER julkaisee nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnin julkaisemisen lisäksi 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä päivittäin myös LNG-viitearvon viimeistään klo 19:00 Keski-Euroopan aikaa tai niin pian kuin se on teknisesti mahdollista.

2. Tämän artiklan soveltamiseksi ACER voi käyttää kolmannen osapuolen palveluja.

7 c artikla

LNG-markkinatietojen toimittaminen ACERille

1. LNG-markkinaosapuolten on toimitettava ACERille päivittäin komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1348/2014 vahvistettujen eritelmien mukaiset LNG-markkinatiedot standardoidussa muodossa korkealaatuisen siirtoprotokollan avulla ja niin reaaliaikaisesti kuin teknisesti mahdollista ennen päivittäisen nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnin julkaisemista (klo 18:00 Keski-Euroopan aikaa).

2. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään ajankohta, johon mennessä LNG-markkinatiedot on toimitettava ennen 1 kohdassa tarkoitetun nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnin päivittäistä julkaisemista. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 29 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. ACER antaa tarvittaessa komissiota kuultuaan ohjeita seuraavista:

a) ilmoitettavat yksityiskohtaiset tiedot täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1348/2014 mukaisesti nykyisin ilmoitettavien liiketoimitietojen ja perustietojen lisäksi, mukaan lukien osto- ja myyntitarjouksia koskevat tiedot; ja

b) menettely, vakiomuoto ja sähköinen muoto sekä tekniset ja organisatoriset vaatimukset sellaisten tietojen toimittamiseksi, joita käytetään vaadittujen LNG-markkinatietojen toimittamiseksi.

4. LNG-markkinaosapuolten on toimitettava vaaditut LNG-markkinatiedot ACERille maksutta ja ACERin perustamien raportointikanavien kautta käyttäen mahdollisuuksien mukaan jo olemassa tai saatavilla olevia menettelyjä.

7 d artikla

Toiminnan jatkuvuus

ACER tarkastelee säännöllisesti uudelleen ja päivittää nesteytetyn maakaasun viitehinta-arviointia ja LNG-viitearvoa koskevaa menetelmäänsä sekä LNG-markkinatietojen raportoinnissa ja nesteytetyn maakaasun hinta-arviointien ja LNG-viitearvojen julkaisemisessa käytettyä menetelmää, ottaen huomioon LNG-markkinatietojen toimittajien näkemykset, sekä julkaisee ne.”

8) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Järjestäytyneillä markkinapaikoilla sovittuja, tehtyjä tai toteutettuja liiketoimia, myös kauppatoimeksiantoja, koskevien tietojen ilmoittamista varten kyseisten markkinapaikkojen on annettava viraston käyttöön tarjouskirjaa koskevat tiedot tai viraston pyynnöstä annettava virastolle pääsy tarjouskirjaan, jotta se voi seurata kaupankäyntiä.”

b) korvataan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Niissä on otettava huomioon olemassa olevat liiketoimien ilmoitusjärjestelmät, joita käytetään kaupankäynnin seurantaan markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseksi.”

c) korvataan 3 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”3. Jäljempänä 4 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin, jotka ovat ilmoittaneet liiketoimista asetuksen (EU) N:o 600/2014 tai asetuksen (EU) N:o 648/2012 mukaisesti, ei sovelleta kaksinkertaista ilmoitusvelvollisuutta, kun on kyse näistä liiketoimista.”

d) muutetaan 4 kohta seuraavasti:

i) korvataan d alakohta seuraavasti:

”d) järjestäytynyt markkinapaikka, kauppojen täsmäytysjärjestelmä tai muu henkilö, joka ammattinsa puolesta järjestää tai toteuttaa liiketoimia;”

ii) lisätään toinen alakohta seuraavasti:

”Tiedot on annettava rekisteröityjen raportointimekanismien kautta.”

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Markkinaosapuolten on kaupankäynnin seuraamiseksi energian tukkumarkkinoilla toimitettava ACERille ja kansallisille sääntelyviranomaisille tiedot sähkön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteetista ja käytöstä tai tiedot, jotka liittyvät nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten kapasiteettiin ja käyttöön, mukaan lukien tiedot näiden laitosten tai verkkojen suunnitellusta tai ennakoimattomasta käytöstä pois olost, sekä 4 artiklan mukaisesti julkistettut sisäpiiritiedot. Markkinaosapuolia koskevat ilmoitusvelvoitteet pidetään mahdollisimman vähäisinä keräämällä tarvittavat tiedot tai osa niistä, mahdollisuuksien mukaan, olemassa olevista lähteistä.”

9) Korvataan 9 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Markkinaosapuolten, jotka toteuttavat liiketoimia, joista on ilmoitettava ACERille 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on rekisteröidyttävä sen jäsenvaltion kansalliselle sääntelyviranomaiselle, johon ne ovat sijoittautuneet tai jossa he asuvat. Markkinaosapuolten, joiden asuinpaikka on kolmannessa maassa tai jotka ovat sijoittautuneet kolmanteen maahan, on ilmoitettava toimipaikka jäsenvaltiossa, jossa ne toimivat, ja rekisteröidyttävä kyseisen jäsenvaltion kansalliselle sääntelyviranomaiselle.”

10) Lisätään 9 a artikla seuraavasti:

”9 a artikla

Rekisteröityjen raportointimekanismien toimilupa ja valvonta

1. Rekisteröidyn raportointimekanismin toiminta edellyttää viraston ennakolta tämän artiklan mukaisesti antamaa toimilupaa.

Virasto antaa osapuolille luvan toimia rekisteröityinä raportointimekanismeina, jos

- a) rekisteröity raportointimekanismi on unioniin sijoittautunut oikeushenkilö; ja
- b) rekisteröity raportointimekanismi täyttää tässä artiklassa säädetty vaatimukset.

Lupa toimia rekisteröitynä raportointimekanismina on pätevä ja voimassa koko unionin alueella, ja rekisteröidyn raportointimekanismin tarjoaja voi sen nojalla tarjota niitä palveluja, joihin sillä on toimilupa, kaikkialla unionissa.

Toimiluvan saaneen rekisteröidyn raportointimekanismin on kaikkina aikoina täytettävä tässä artiklassa tarkoitetut toimiluvan myöntämisedellytykset. Toimiluvan saaneen rekisteröidyn raportointimekanismin on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava ACERille kaikista toimiluvan edellytysten olennaisista muutoksista.

Viraston on perustettava rekisteri kaikista unionissa toimivista rekisteröidyistä raportointimekanismeista. Rekisterin on oltava julkisesti saatavilla, ja sen on sisällettävä tiedot palveluista, joihin rekisteröidyllä raportointimekanismilla on toimilupa, ja sitä on päivitettävä säännöllisesti. Jos virasto on peruuttanut rekisteröidyn raportointimekanismin toimiluvan 4 kohdan mukaisesti, peruuttaminen pidetään rekisterissä julkisesti nähtävänä viiden vuoden ajan peruuttamispäivästä.

2. Virasto arvioi säännöllisesti uudelleen, noudattavatko rekisteröidyt raportointimekanismit tämän asetuksen vaatimuksia. Tätä varten rekisteröityjen raportointimekanismien on raportoitava toiminnastaan vuosittain virastolle.
3. Rekisteröidyllä raportointimekanismeilla on oltava käytössä riittävät toimintaperiaatteet ja järjestelyt 8 artiklassa vaadittujen tietojen ilmoittamiseksi mahdollisimman nopeasti ja viimeistään tämän artiklan 5 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetussa määräajassa.

Rekisteröityjen raportointimekanismien on ylläpidettävä ja käytettävä tehokkaita hallintojärjestelyjä, joiden avulla ne voivat estää eturistiriitatilanteet asiakkaidensa kanssa. Erityisesti sellaisen rekisteröidyn raportointimekanismin, joka on myös järjestäytynyt markkinapaikka tai markkinaosapuoli, on käsiteltävä kaikkia kerättyjä tietoja syrjimättömästi ja pidettävä yllä ja käytettävä asianmukaisia järjestelyjä eri liiketoimintalohkojen erottamiseksi toisistaan.

Rekisteröidyllä raportointimekanismeilla on oltava käytössä vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja todentaminen, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää tietojen vuotaminen ja jotka turvaavat tiedon luottamuksellisuuden kaikissa vaiheissa. Rekisteröidyllä raportointimekanismeilla on oltava riittävät resurssit ja varajärjestelyt, jotta se voi tarjota ja ylläpitää palvelujaan 8 artiklan 2 ja 6 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetun aikataulun mukaisesti.

Rekisteröidyllä raportointimekanismeilla on oltava käytössä järjestelmät, joiden avulla voidaan tarkistaa tehokkaasti liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyys, todeta markkinaosapuolten aiheuttamat puutteet ja ilmeiset virheet ja ilmoittaa tällaisen virheen tai puutteen ilmetessä sitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot

markkinaosapuolelle sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

Rekisteröidyillä raportointimekanismeilla on oltava käytössä järjestelmät, joiden avulla rekisteröity raportointimekanismi voi havaita itse aiheuttamansa virheet tai puutteet ja joiden avulla se voi korjata ja lähettää tai tapauksen mukaan lähettää uudelleen virastolle paikkansapitävät ja täydelliset ilmoitukset liiketoimista.

4. Virasto voi peruuttaa rekisteröidyn raportointimekanismin toimiluvan, jos rekisteröity raportointimekanismi
 - a) ei ryhdy käyttämään toimilupaa 18 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu toimiluvasta tai ei ole tarjonnut palveluja 18 edeltävän kuukauden aikana;
 - b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
 - c) ei enää täytä toimiluvan myöntämiseen johtaneita edellytyksiä;
 - d) on rikkonut vakavasti ja järjestelmällisesti tätä asetusta.

Rekisteröidyn raportointimekanismin, jonka toimilupa on peruutettu, on varmistettava asianmukainen korvattavuus, mukaan luettuna tietojen siirto muille rekisteröidyille raportointimekanismeille ja raportoinnin suuntaaminen uudelleen muille rekisteröidyille raportointimekanismeille.

Viraston on tarvittaessa ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä sen jäsenvaltion kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle, johon rekisteröity raportointimekanismi on sijoittautunut, päätöksestä peruuttaa rekisteröidyn raportointimekanismin toimilupa.

5. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä:
 - a) millä tavoin rekisteröidyn raportointimekanismin on noudatettava 1 kohdassa tarkoitettua tiedonantovelvoitetta; ja
 - b) konkreettiset organisatoriset vaatimukset 2 ja 3 kohdan täytäntöönpanemiseksi.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”

11) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. ACERin on otettava käyttöön järjestelyt 7 artiklan 1 kohdan ja 8 artiklan mukaisesti saamiensa tietojen vaihtamiseksi komission, kansallisten sääntelyviranomaisten, toimivaltaisten rahoitusvalvontaviranomaisten, kansallisten kilpailuviranomaisten, ESMAn ja muiden asiaankuuluvien EU:n tason viranomaisten kanssa. ACERin on kuultava näitä viranomaisia ennen tällaisten järjestelyjen käyttöön ottamista.”

b) lisätään 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Kansallisten sääntelyviranomaisten on otettava käyttöön järjestelyt 7 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan mukaisesti saamiensa tietojen vaihtamiseksi toimivaltaisten rahoitusvalvontaviranomaisten, kansallisten kilpailuviranomaisten, kansallisten veroviranomaisten, EUROFISCin ja muiden asiaankuuluvien EU:n tason viranomaisten kanssa. Kansallisen sääntelyviranomaisen on kuultava virastoa ja kyseisiä osapuolia ennen tällaisten järjestelyjen käyttöönottoa.”

c) lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a. Kansalliset sääntelyviranomaiset saavat antaa tämän artiklan 1 a kohdassa tarkoitetut järjestelyt ainoastaan sellaisten viranomaisten käyttöön, joiden käyttöön ottamat järjestelmät mahdollistavat sen, että kansalliset sääntelyviranomaiset voivat täyttää 12 artiklan 1 kohdan vaatimukset.”

13) Muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Komission, kansallisten sääntelyviranomaisten, jäsenvaltioiden toimivaltaisten rahoitusvalvontaviranomaisten, kansallisten veroviranomaisten ja EUROFISCin, kansallisten kilpailuviranomaisten, ESMAn ja muiden asiaankuuluvien viranomaisten on varmistettava 4 artiklan 2 kohdan, 7 artiklan 2 kohdan, 8 artiklan 5 kohdan tai 10 artiklan nojalla saamiensa tietojen luottamuksellisuus, eheys ja suojaaminen ja toteutettava toimenpiteitä tällaisten tietojen väärinkäytön ehkäisemiseksi, myös sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaisesti.”

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jollei 17 artiklasta muuta johdu, ACER voi päättää asettaa osia hallussaan olevista tiedoista julkisesti saataville edellyttäen, ettei yksittäisiä markkinaosapuolia tai yksittäisiä liiketoimia tai yksittäisiä markkinapaikkoja koskevia kaupallisesti arkaluonteisia tietoja

ilmaista eikä niitä ole mahdollista päätellä. ACERia ei saa estää julkaisemasta tietoja järjestäytyneistä markkinapaikoista, sisäpiiritietoalustoista ja rekisteröidyistä raportointimekanismeista sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaisesti.”

14) Muutetaan 13 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että 3 ja 5 artiklassa säädettyjä kieltoja sekä 4, 8, 9 ja 15 artiklassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan.

Kansallisilla sääntelyviranomaisilla on toimivalta tutkia kaikkia niiden kansallisilla energian tukkumarkkinoilla toteutettuja toimia ja valvoa tämän asetuksen täytäntöönpanoa niiden yhteydessä riippumatta siitä, missä kyseisiä toimia toteuttava 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti rekisteröity markkinaosapuoli asuu tai mihin se on sijoittautunut.

Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen kansallisilla sääntelyviranomaisilla on tämän tehtävän hoitamiseksi tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet. Näitä valtuuksia on käytettävä oikeasuhteisella tavalla.

Näitä valtuuksia voidaan käyttää

- a) suoraan;
- b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa; tai
- c) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat tarvittaessa käyttää tutkintavaltuuksiaan yhteistyössä 8 artiklan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen järjestäytyneiden markkinapaikkojen, kauppojen täsmäytysjärjestelmien tai muiden liiketoimia ammattimaisesti järjestävien tai toteuttavien henkilöiden kanssa.”

b) Lisätään 3–9 kohta seuraavasti:

”3. Virasto voi suorittaa tutkimuksia tämän asetuksen säännösten rikkomisen torjumiseksi, kansallisten sääntelyviranomaisten täytäntöönpanotoimien tukemiseksi ja täydentämiseksi sekä tämän asetuksen yhdenmukaisen soveltamisen edistämiseksi kaikkialla unionissa käyttämällä sille 13 a ja 13 b artiklassa annettuja valtuuksia ja niiden mukaisesti.

4. Virasto voi käyttää valtuuksiaan varmistaakseen, että 3 ja 5 artiklassa säädettyjä kieltoja ja 4 artiklassa säädettyä velvoitetta sovelletaan, kun

- a) tukkutason energiatuotteiden toimittamiseksi toteutetaan tai on toteutettu toimia vähintään kolmessa jäsenvaltiossa; tai
- b) tukkutason energiatuotteiden toimittamiseksi toteutetaan tai on toteutettu toimia vähintään kahdessa jäsenvaltiossa, ja vähintään yksi niistä luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä, jotka toteuttavat tai ovat toteuttaneet näitä toimia, asuu kolmannessa maassa tai on sijoittautunut kolmanteen maahan mutta on rekisteröity 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti; tai
- c) toimivaltainen kansallinen sääntelyviranomainen ei välittömästi toteuta tarvittavia toimenpiteitä noudattaakseen 16 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettua viraston pyyntöä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 16 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen poikkeusten soveltamista; tai
- d) tämän asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa määritellyillä merkityksellisillä tiedoilla on todennäköisesti huomattava vaikutus sellaisten tukkutason energiatuotteiden hintoihin, joita toimitetaan vähintään kolmessa jäsenvaltiossa.

5. Virasto voi käyttää valtuuksiaan varmistaakseen, että 15 artiklassa säädettyjä velvoitteita noudatetaan, jos henkilöt järjestävät tai toteuttavat ammattimaisesti sellaisia tukkutason energiatuotteita koskevia liiketoimia, joita toimitetaan vähintään kolmessa jäsenvaltiossa.

6. Viraston on valtuuksiaan käyttäessään otettava huomioon käynnissä olevat tai jo loppuun saatetut tutkimukset, joita kansalliset sääntelyviranomaiset ovat aloittaneet samoista asioista tämän asetuksen nojalla, sekä tutkimuksen rajat ylittävät vaikutukset.

7. Kun virasto on saanut päätökseen 4 kohdan mukaisten valtuuksiensa käyttämiseksi toteuttamansa toimet, se laatii kertomuksen. Kertomus on julkistettava ottaen huomioon luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset. Jos virasto toteaa, että tätä asetusta on rikottu, sen on ilmoitettava asiasta asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisille sääntelyviranomaisille ja vaadittava, että rikkominen käsitellään 18 artiklan mukaisesti. Virasto voi suositella asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille tiettyjä jatkotoimia ja tarvittaessa ilmoittaa asiasta komissiolle.”

15) Lisätään 13 a – 13 d artikla seuraavasti:

”13 a artikla

Viraston paikalla tekemät tarkastukset

1. Virasto valmistee ja suorittaa paikalla tehtävät tarkastukset tiiviissä yhteistyössä asianomaisen jäsenvaltion asianomaisten viranomaisten kanssa.
2. Täyttääkseen tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa virasto voi suorittaa kaikki tarpeelliset paikalla tehtävät tarkastukset tutkimuksen kohteena olevien henkilöiden tiloissa. Milloin tarkastusten moitteeton ja tehokas suorittaminen sitä edellyttää, virasto voi suorittaa paikalla tehtävän tarkastuksen ilman ennakkoilmoitusta.
3. Viraston virkamiehillä ja muulla henkilöstöllä, jotka virasto on valtuuttanut suorittamaan paikalla tehtävän tarkastuksen, on valtuudet päästä viraston 6 kohdan nojalla tekemän tutkimuspäätöksen kohteena olevien henkilöiden tiloihin, ja heillä on kaikki tässä artiklassa tarkoitetut valtuudet. Heillä on myös valtuudet sinetöidä kaikki tilat, kiinteistöt ja kirjanpito tai asiakirjat siksi ajaksi ja siltä osin, kuin on tarpeen tarkastuksen suorittamiseksi.
4. Viraston on ilmoitettava tarkastuksesta riittävän hyvissä ajoin ennen sen suorittamista sen jäsenvaltion kansalliselle sääntelyviranomaiselle ja muille asianomaisille viranomaisille, jossa tarkastus on määrä suorittaa. Tämän artiklan mukaiset tarkastukset on tehtävä edellyttäen, että asianomainen viranomainen on vahvistanut, ettei se vastusta kyseisiä tarkastuksia.
5. Viraston henkilöstön ja muiden henkilöiden, jotka virasto on valtuuttanut suorittamaan paikalla tehtävän tarkastuksen, on oikeuksiaan käyttäessään esitettävä kirjallinen valtuutus, jossa määritellään tarkastuksen kohde ja tarkoitus.
6. Tässä artiklassa tarkoitettujen henkilöiden on suostuttava viraston tekemällä päätöksellä määrättyihin paikalla tehtäviin tarkastuksiin. Päätöksessä on yksilöitävä tarkastuksen kohde ja tarkoitus sekä päivä, jona tarkastus alkaa, ja ilmoitettava asetuksen (EU) 2019/942 nojalla käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista sekä oikeudesta saattaa päätös unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Viraston on ennen tällaisen päätöksen tekemistä kuultava sen jäsenvaltion kansallista sääntelyviranomaista, jossa tarkastus on määrä suorittaa.
7. Sen jäsenvaltion, jossa tarkastus on määrä suorittaa, kansallisen sääntelyviranomaisen virkamiesten ja kyseisen viranomaisen valtuuttamien tai nimeämien henkilöiden on viraston pyynnöstä aktiivisesti avustettava viraston virkamiehiä ja muita sen valtuuttamia henkilöitä. Tätä varten heillä on tässä artiklassa säädetty valtuudet. Kansallisen sääntelyviranomaisen virkamiehet voivat pyynnöstä myös osallistua paikalla tehtävään tarkastukseen.
8. Jos viraston virkamiehet tai muut sen valtuuttamat tai nimittämät henkilöt toteavat, että henkilö vastustaa tämän artiklan nojalla määrättyä tarkastusta, asianomaisen jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on annettava heille tai muille asiaankuuluville kansallisille sääntelyviranomaisille tarvittavaa apua ja pyydettyä tarvittaessa poliisin tai vastaavan lainvalvontaviranomaisen virka-apua, jotta he voivat suorittaa paikalla tehtävän tarkastuksen.
9. Jos 1 kohdassa tarkoitettu paikalla tehtävä tarkastus tai 7 ja 8 kohdassa tarkoitettu virka-apu edellyttää sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan oikeusviranomaisen lupaa, viraston on myös pyydettyä tällaista lupaa. Virasto voi pyytää tällaista lupaa myös turvaamistoimenpiteenä.
10. Jos virasto pyytää 9 kohdassa tarkoitettua lupaa, kansallinen oikeusviranomainen tarkastaa, että
 - a) viraston päätös on pätevä; ja

- b) kaikki toteutettavat toimenpiteet ovat oikeasuhteisia eivätkä tarkastuksen kohteeseen nähden mielivaltaisia tai liiallisia.

Soveltaessaan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa kansallinen oikeusviranomainen voi pyytää virastolta yksityiskohtaisia selvityksiä erityisesti seikoista, joiden perusteella virasto epäilee, että on tapahtunut 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu rikkominen, sekä epäillyn rikkomisen vakavuudesta ja tarkastuksen kohteena olevan henkilön osallisuuden luonteesta. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2019/942 28 artiklassa säädetään, viraston päätökseen voi hakea muutosta ainoastaan unionin tuomioistuimessa.

13 b artikla

Tietopyyntö

1. Kenen tahansa henkilön on viraston pyynnöstä toimitettava sille tiedot, jotka ovat tarpeen virastolle tämän asetuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden täyttämiseksi. Viraston on pyynnössään
 - a) viitattava tähän artiklaan pyynnön oikeusperustana;
 - b) ilmoitettava pyynnön tarkoitus;
 - c) täsmennettävä, mitä tietoja pyydetään ja missä tietomuodossa;
 - d) asetettava pyyntöön nähden oikeasuhteinen määräaika, jonka kuluessa tiedot on toimitettava;
 - e) ilmoitettava henkilölle, että vastaus tietopyyntöön ei saa olla virheellinen tai harhaanjohtava.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietopyyntöjä varten virastolla on valtuudet antaa päätöksiä. Edellä 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten lisäksi viraston on tällaisessa päätöksessä ilmoitettava oikeudesta hakea päätökseen muutosta viraston valituslautakunnalta ja oikeudesta saattaa päätös unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi asetuksen (EU) 2019/942 28 ja 29 artiklan mukaisesti.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai heidän edustajiensa on toimitettava pyydetyt tiedot. Henkilöillä on täysin vastuu siitä, että toimitetut tiedot ovat täydellisiä ja paikkansapitäviä eivätkä ne ole harhaanjohtavia.
4. Jos viraston virkamiehet tai muut sen valtuuttamat tai nimittämät henkilöt toteavat, että henkilö kieltäytyy toimittamasta pyydettyjä tietoja, asianomaisen jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on annettava heille tai muille asiaankuuluville kansallisille sääntelyviranomaisille tarvittavaa apua sen varmistamisessa, että 3 kohdassa tarkoitettu velvollisuus täytetään, myös määräämällä seuraamuksia sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

5. Jos viraston virkamiehet tai sen valtuuttamat tai nimittämät henkilöt toteavat, että henkilö kieltäytyy toimittamasta pyydettyjä tietoja, virasto voi tehdä päätelmät käytettävissä olevien tietojen perusteella.
6. Viraston on viipymättä lähetettävä jäljennös 1 kohdan mukaisesta pyynnöstä tai 2 kohdan mukaisesta päätöksestä asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisille sääntelyviranomaisille.

13 c artikla

Menettelylliset takeet

1. Virasto on suoritettava paikalla tehtäviä tarkastuksia ja pyydettyjä tietoja noudattaen kaikilta osin markkinaosapuolten menettelyllisiä takeita, mukaan lukien seuraavat:
 - a) oikeus olla antamatta omaa syyllisyyttä tukevia lausuntoja;
 - b) oikeus itse valitsemaansa avustajaan;
 - c) oikeus käyttää mitä tahansa sen jäsenvaltion virallista kieltä, jossa paikalla tehtävä tarkastus suoritetaan;
 - d) oikeus esittää huomautuksia itseään koskevista tosiseikoista;
 - e) oikeus saada jäljennös haastattelupöytäkirjasta ja joko hyväksyä se tai lisätä huomautuksia.
2. Viraston on etsittävä todisteita markkinatoimijan puolesta ja sitä vastaan sekä suoritettava tarkastuksia paikan päällä ja pyydettyjä tietoja objektiivisesti ja puolueettomasti ja syyttömyysolettaman periaatteen mukaisesti.
3. Viraston on suoritettava tarkastuksia ja pyydettyjä tietoja noudattaen täysimääräisesti sovellettavia luottamuksellisuussääntöjä ja unionin tietosuojasääntöjä.

13 d artikla

Keskinäinen avunanto

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten ja viraston on avustettava toisiaan tässä asetuksessa säädettyjen asiaankuuluvien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi.”

15) Muutetaan 15 artikla seuraavasti:

”15 artikla

Liiketoimia ammattimaisesti järjestävien tai toteuttavien henkilöiden velvoitteet

Henkilön, joka ammattinsa puolesta järjestää tai toteuttaa liiketoimia tukkutasen energiatuotteilla, on ilmoitettava viipymättä virastolle ja asianomaiselle kansalliselle sääntelyviranomaiselle, jos hänellä on aihetta epäillä, että jokin kauppaa koskeva

toimeksianto tai liiketoimi, mukaan lukien sen peruuttaminen tai muuttaminen, saattaa rikkoa 3, 4 tai 5 artiklaa.

Henkilöiden, jotka ammattinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia tukkutason energiatuotteilla, on perustettava ja ylläpidettävä tehokkaita järjestelyjä ja menettelyjä

- a) 3, 4 tai 5 artiklaan kohdistuvien rikkomusten havaitsemiseksi;
- b) sen takaamiseksi, että niiden työntekijät, jotka suorittavat valvontatehtäviä tämän artiklan soveltamiseksi, välttävät mahdolliset eturistiriidat ja toimivat riippumattomasti.”

16) Muutetaan 16 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohdan neljäs alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyviranomaiset, toimivaltaiset rahoitusvalvontaviranomaiset, kansalliset kilpailuviranomaiset ja kansalliset veroviranomaiset voivat perustaa asiaankuuluvia yhteistyömuotoja varmistaa tutkinnan ja täytäntöönpanon vaikuttavuuden ja tehokkuuden sekä edistääkseen johdonmukaista ja yhtenäistä lähestymistapaa tutkinnan, oikeudellisten menettelyjen sekä tämän asetuksen ja asiaan liittyvän rahoitus- ja kilpailulainsäädännön täytäntöönpanon osalta.”

- b) lisätään 2 kohtaan kolmas alakohta seuraavasti:

”Kansallisten sääntelyviranomaisten on viimeistään 30 päivää ennen tämän asetuksen rikkomista koskevan lopullisen päätöksen tekemistä ilmoitettava asiasta virastolle ja toimitettava sille yhteenveto tapauksesta ja suunniteltu päätös. Viraston on pidettävä yllä julkista luetteloa tällaisista tämän asetuksen nojalla tehdyistä päätöksistä, mukaan lukien päätöksen päivämäärä, seuraamusten kohteena olevien henkilöiden nimet, tämän asetuksen artikla, jota on rikottu, ja sovellettu seuraamus. Tätä julkaisemista varten kansallisten sääntelyviranomaisten on toimitettava nämä tiedot virastolle seitsemän päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.”

- c) lisätään 3 kohtaan e alakohta seuraavasti:

”e) viraston ja kansallisten sääntelyviranomaisten on ilmoitettava toimivaltaisille kansallisille veroviranomaisille ja EUROFISCille, jos niillä on perusteltua syytä epäillä, että energian tukkumarkkinoilla suoritetaan tai on suoritettu toimia, jotka saattavat olla veropetos.”

16) Lisätään 16 a ja 16 b artikla seuraavasti:

”16 a artikla

Tehtävien ja vastuun siirto

1. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat siirtää tehtäviä ja vastuuta muille kansallisille sääntelyviranomaisille tämän siirron vastaanottajan suostumuksella ja tässä artiklassa säädetyn edellytyksin. Jäsenvaltiot voivat säätää vastuun siirtoa koskevia erityisjärjestelyjä, joita on noudatettava ennen kuin niiden kansalliset sääntelyviranomaiset tekevät tällaisia siirtoa koskevia sopimuksia, ja ne voivat rajoittaa siirron laajuuden siihen, mikä on tarpeen markkinaosapuolten tai ryhmittymien tehokkaan valvonnan kannalta.
2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on ilmoitettava virastolle siirtoa koskevista sopimuksista, jotka ne aikovat tehdä. Ne saavat panna sopimukset täytäntöön aikaisintaan kuukauden kuluttua siitä, kun niistä on ilmoitettu virastolle.
3. Virasto voi antaa suunnitellusta siirtoa koskevasta sopimuksesta lausunnon yhden kuukauden kuluessa siitä, kun sopimus on annettu sille tiedoksi.
4. Viraston on julkistettava kansallisten sääntelyviranomaisten tekemät siirtoa koskevat sopimukset sopivalla tavalla varmistaakseen, että niistä ilmoitetaan asianmukaisesti kaikille asianomaisille osapuolille.

16 b artikla

Ohjeet ja suositukset

1. Jotta voidaan saada aikaan johdonmukaiset, tehokkaat ja toimivat valvontakäytännöt unionissa ja varmistaa unionin oikeuden yhteinen, yhdenmukainen ja johdonmukainen soveltaminen, viraston on annettava kaikille kansallisille sääntelyviranomaisille tai kaikille markkinaosapuolille osoitettuja ohjeita ja suosituksia sekä annettava 4 a, 8 ja 9 a artiklan soveltamista koskevia suosituksia yhdelle tai useammalle kansalliselle sääntelyviranomaiselle tai yhdelle tai useammalle markkinaosapuolelle.
2. Viraston on tarvittaessa järjestettävä antamia ohjeita ja suosituksia koskevia julkisia kuulemisia ja analysoitava ohjeiden ja suositusten antamiseen mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä. Näiden kuulemisten ja analyysien on oltava oikeassa suhteessa ohjeiden tai suositusten laajuuteen, luonteeseen ja vaikutukseen.
3. Kansallisten sääntelyviranomaisten ja markkinaosapuolten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan näitä ohjeita ja suosituksia.
4. Kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on kahden kuukauden kuluessa ohjeen tai suosituksen antamisesta vahvistettava, noudattaako tai aikooko se noudattaa kyseistä ohjetta tai suositusta. Jos kansallinen sääntelyviranomainen ei noudata tai aio noudattaa ohjetta tai suositusta, sen on ilmoitettava asiasta virastolle ja esitettävä perustelut.
5. Viraston on julkaistava tieto siitä, että kansallinen sääntelyviranomainen ei noudata tai aio noudattaa kyseistä ohjetta tai suositusta. Virasto voi myös päättää julkaista kansallisen sääntelyviranomaisen esittämät perustelut sille, ettei se noudata kyseistä ohjetta tai suositusta. Kansallisen sääntelyviranomaisen on saatava ennakoilmoitus tällaisesta julkaisemisesta.
6. Jos ohjeessa tai suosituksessa sitä edellytetään, markkinaosapuolten on ilmoitettava selkeästi ja yksityiskohtaisesti, noudattavatko ne kyseistä ohjetta tai suositusta.

7. Viraston on sisällytettävä antamansa ohjeet ja suositukset asetuksen (EU) 2019/942 19 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettuun kertomukseensa.”

18) Korvataan 17 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tehtäviensä yhteydessä saamaa luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa muulle henkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin sellaisena tiivistelmänä tai koosteena, josta yksittäisiä markkinaosapuolia ei voida tunnistaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta rikosoikeuden, tämän asetusten muiden säännösten tai muun asiaan liittyvän unionin lainsäädännön soveltamista.”

19) Korvataan 18 artikla seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetukseen kohdistuviin rikkomuksiin sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia, ja niiden on ilmentävä rikkomuksen luonnetta, kestoja ja vakavuutta, kuluttajille aiheutettua vahinkoa sekä sisäpiiritietoon ja markkinoiden manipulointiin perustuvasta kaupankäynnistä saatavia potentiaalista hyötyä.

Rajoittamatta rikosoikeudellisia seuraamuksia ja 13 artiklan mukaisia kansallisten sääntelyviranomaisten valvontavaltuuksia jäsenvaltioiden on säädettävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla on valtuudet toteuttaa asianmukaisia hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tämän asetuksen rikkomisten yhteydessä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä yksityiskohtaisesti komissiolle ja virastolle ja ilmoitettava niille viipymättä niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista.

2. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädännön ja *ne bis in idem* -periaatteen mukaisesti varmistettava, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla on valta määrätä tämän asetuksen säännösten rikkomisesta vähintään seuraavia hallinnollisia seuraamuksia ja hallinnollisia toimenpiteitä:

- a) päätös, jossa se vaatii henkilöä lopettamaan rikkomisen;
- b) rikkomisen johdosta saatujen voittojen tai vältettyjen tappioiden luovuttaminen siltä osin kuin ne voidaan määrittää;
- c) julkiset varoitukset tai ilmoitukset;
- d) päätös uhkasakkojen määräämisestä;

e) päätös hallinnollisten taloudellisten seuraamusten määräämisestä;

kun on kyse oikeushenkilöistä, hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset, jotka ovat vähintään seuraavat:

- i. kun on kyse 3 ja 5 artiklan rikkomisesta, 15 prosenttia edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta;
- ii. kun on kyse 4 ja 15 artiklan rikkomisesta, 2 prosenttia edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta;
- iii. kun on kyse 8 ja 9 artiklan rikkomisesta, 1 prosentti edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta.

kun on kyse luonnollisista henkilöistä, hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset, jotka ovat vähintään:

- i. kun on kyse 3 ja 5 artiklan rikkomisesta, 5 000 000 euroa;
- ii. kun on kyse 4 ja 15 artiklan rikkomisesta, 1 000 000 euroa;
- iii. kun on kyse 8 ja 9 artiklan rikkomisesta, 500 000 euroa.

Sen estämättä, mitä e alakohdassa säädetään, sakon määrä saa olla enintään 20 prosenttia kyseisen oikeushenkilön edellisen tilikauden vuotuisesta liikevaihdosta. Luonnollisten henkilöiden osalta sakon määrä saa olla enintään 20 prosenttia edellisen kalenterivuoden vuosituloista. Jos henkilö on suoraan tai välillisesti hyötynyt rikkomisesta taloudellisesti, sakon määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin kyseinen hyöty.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallinen sääntelyviranomainen voi julkistaa tämän asetukseen kohdistuvien rikkomusten johdosta määrätyt toimenpiteet tai seuraamukset, jollei julkistaminen aiheuta kohtuutonta vahinkoa asianosaisille.”

2 artikla

Asetuksen (EU) 2019/942 muuttaminen

Muutetaan asetetus (EU) 2019/942 seuraavasti:

1) Kumotaan 6 artiklan 8 kohta.

2) Korvataan 12 artiklan c alakohta seuraavasti:

”c) suorittaa ja koordinoi tutkimuksia asetuksen (EU) N:o 1227/2011 13, 13 a, 13 b ja 16 artiklan mukaisesti.”

3) Korvataan 32 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. ACER perii maksun markkinaosapuolten tai niiden puolesta tietoja ilmoittavien tahojen asetuksen (EU) N:o 1227/2011 8 artiklan mukaisesti ilmoittamien tietojen keräämisestä, käsittelystä ja analysoinnista sekä asetuksen (EU) N:o 1227/2011 4 ja 4 a artiklan mukaisesta sisäpiiritiedon julkistamisesta. Maksuja maksavat rekisteröidyt raportointimekanismit ja sisäpiiritietoalustat. Maksuista saaduilla tuloilla voidaan kattaa myös kustannukset, joita ACERille aiheutuu asetuksen (EU) N:o 1227/2011 13, 13 a, 13 b ja 16 artiklan mukaisten valvonta- ja tutkintavaltuuksien käytöstä.”

3 artikla

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1348/2014 muuttaminen

Muutetaan komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1348/2014 seuraavasti:

1) Lisätään 7 a artikla seuraavasti:

”7 a artikla

LNG-markkinatietojen laatu

1. LNG-markkinatietoihin on sisällyttävä:
 - a) sopimuksen osapuolet, mukaan lukien osto-/myynti-indikaattori;
 - b) ilmoittava osapuoli;
 - c) transaktiohint;
 - d) sopimuksen mukaiset määrät;
 - e) sopimuksen arvo;
 - f) LNG-lastin saapumisen aikaikkuna;
 - g) toimitusehdot;
 - h) toimituspaikat;
 - i) aikaleimatiedot kaikista seuraavista:
 - i) osto- tai myyntitarjouksen tekopäivä ja -aika;
 - ii) transaktiopäivä ja -aika;
 - iii) osto- tai myyntitarjouksen tai liiketoimen ilmoittamispäivä ja -aika;
 - iv) LNG-markkinatietojen vastaanotto ACERissa.

2. LNG-markkinaosapuolten on toimitettava ACERille LNG-markkinatiedot seuraavissa yksiköissä ja valuutoissa:
- a) kauppaa-, osto- ja myyntiyksikköhinnat on ilmoitettava sopimuksessa määriteltynä valuuttana ja euroina megawattituntia kohti, ja niihin on tarvittaessa sisällytettävä sovelletut muunto- ja vaihtokurssit;
 - b) sopimuksen mukaiset määrät on ilmoitettava sopimuksessa määriteltynä yksikköinä ja megawattitunteina;
 - c) saapumisaikaikkuna on ilmoitettava toimituspäivinä UTC-muodossa;
 - d) toimituspaikasta on ilmoitettava ACERin luetteloima voimassa oleva tunnistelu, joka mainitaan esimerkiksi luettelossa nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista, joita raportointivaatimukset koskevat asetuksen (EU) N:o 1227/2011 ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1348/2014 mukaisesti; aikaleimatiedot on ilmoitettava UTC-muodossa; (korvataan tarvittaessa ristiviittauksilla)
 - e) pitkän aikavälin sopimuksen hintakaava, josta hinta johdetaan, on ilmoitettava kokonaisuudessaan, jos se on merkityksellinen.
3. ACER antaa ohjeita siitä, millä perusteilla yhden ilmoittajan katsotaan vastaavan merkittävästä osasta tietyn viiteajanjakson aikana toimitetuista LNG-markkinatiedoista ja miten tämä tilanne otetaan huomioon sen päivittäisessä nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnissa ja LNG-viitearvoissa.”

4 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS – 'VIRASTOT'

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erylistavoite (Erylistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehiksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS – 'VIRASTOT'

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus asetuksen (EU) N:o 1227/2011 ja asetuksen (EU) 2019/942 muuttamisesta unionin sähkömarkkinoiden rakenteen parantamiseksi.

1.2. Toimintaloikka(t)

Toimintaloikka: Energia

Toiminto: Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

1.3. Ehdotus liittyy

☒ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen¹⁸

☒ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Ks. perusteluosa.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Ks. jäljempänä kohta ”Ehdotuksen/aloitteen perustelut”

¹⁸

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Lisäresurssit antavat ACERille ja energian pääosastolle mahdollisuuden hoitaa EU:n lainsäädännön mukaiset tehtävänsä tämän ehdotuksen vaatimusten mukaisesti.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Ks. perusteluosa aloitteen edistymisen ja saavutusten seurannan osalta.

- a) Vaikuttavuus ja oikea-aikaisuus: indikaattoreiden pitäisi mahdollistaa suoriutumisen seuranta tarjoamalla säännöllisesti tietoa edistymisestä ja saavutuksista ohjelmakauden aikana.
- b) Tehokkuus: tietojen keruuta ja käsittelyä koskevat prosessit olisi optimoitava siten, että vältetään tarpeettomat tai päällekkäiset tietopyynnöt.
- c) Indikaattorien merkityksellisyys ja tarve rajoittaa niihin liittyvää hallinnollista rasitusta.
- d) Selkeys: indikaattorit olisi esitettävä selkeässä ja ymmärrettävässä muodossa niitä tukevine metatietoineen ja sellaisessa muodossa, joka helpottaa oikeaa tulkintaa ja tarkoituksenmukaista viestintää.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

ACER

Erityistavoite 1: Rekisteröityjä raportointimekanismeja ja sisäpiiritiedon julkistamisalustoja koskevat toimiluvat ja valvontavaltuudet

Tämän säädösehdotuksen mukaan ACER vastaa sisäpiiritietoalustojen ja rekisteröityjen raportointimekanismien toimilupien myöntämisestä ja valvonnasta, mikä ulottuu näiden organisaatioiden nykyistä rekisteröintiä pidemmälle.

Valvontatehtävät koostuisivat sisäpiiritietoalustojen ja rekisteröityjen raportointimekanismien toimilupien myöntämisestä ja päivittäisestä valvonnasta, joten ne vastaisivat ESMAn valtuuksia valvoa kauppatietorekistereitä, hyväksytyjä ilmoitusjärjestelmiä ja muita raportointipalveluja. ACERilla on myös suorat tutkintavaltuudet sisäpiiritietoalustojen ja rekisteröityjen raportointimekanismien suhteen, ja se saa lisävaltuuksia antaa ohjeita ja suosituksia tiedonkeruun laajuuden selventämiseksi.

Sisäpiiritietoalustat ja rekisteröidyt raportointimekanismit ovat suhteellisen uusia rakenteita, ja rekisteröintien määrän odotetaan olevan suuri. Koska rekisteröityjä raportointimekanismeja ja sisäpiiritietoalustoja on paljon (1. tammikuuta 2023 ensin mainittuja oli 104 ja jälkimmäisiä 19), ACERin on uuden oikeudellisen kehyksen johdosta lisättävä valvontatoimiaan edellä mainittujen uusien valvontatoimien osalta. Sen vuoksi viraston on palkattava lisää erikoistunutta henkilöstöä näiden elinten valvontaan. Henkilöstöresurssien tarpeen voidaan arvioida olevan viisi kokoaikavastaavaa

työntekijää (mukaan lukien yksi tietotekniikka-asiantuntija, joka vastaa viraston tietotekniikkajärjestelmien ja niiden kyberturvallisuuden ylläpitämisestä).

Erityistavoite 2: STOR-ilmoitusten keruun keskittäminen EU:n tasolle ACERiin ja liiketoimia ammattimaisesti järjestävien ja toteuttavien henkilöiden seuranta EU:n laajuisesti ACERissa

REMIT-asetuksen nykyinen 15 artikla johti mahdollisia markkinoiden väärinkäyttötilanteita koskevien tietojen hajauttamiseen EU:ssa, koska kansallisilla sääntelyviranomaisilla ei ole velvollisuutta jakaa 15 artiklan nojalla saamia epäilyttäviä liiketoimia tai toimeksiantoja koskevia ilmoituksia (STOR-ilmoituksia) muiden kansallisten sääntelyviranomaisten tai ACERin kanssa (vaikka jotkin niistä niin tekevätkin). Se ei ole myöskään antanut ACERin valvontaryhmälle mahdollisuutta hyödyntää näihin STOR-ilmoituksiin sisältyviä tietoja EU:n laajuisen seurantastrategian kehittämiseksi.

Ehdotetuilla REMIT-asetuksen muutoksilla ACERille annetaan tehtäväksi kerätä kaikki STOR-ilmoitukset kaikilta liiketoimia ammattimaisesti järjestäviltä ja toteuttavilta henkilöiltä koko Euroopassa (ACER pääkeskuksena).

Tätä toimintaa varten tarvittavien henkilöresurssien laskemiseksi ACER arvioi vuosina 2024–2026 saatavien STOR-ilmoitusten määrän. Lähtökohtana käytettiin sen vuonna 2022 tietoonsa saamien STOR-ilmoitusten lukumäärää (lähinnä STOR-ilmoituksia, jotka sisältyvät virastolle ilmoitettuihin tapauksiin). Tätä määrää korjattiin 15 artiklan uutta soveltamisalaa vastaavasti (sisältää nyt myös 4 artiklan epäillyt rikkomiset ja kaikki STOR-ilmoitukset). ACER arvioi, että STOR-ilmoitusten määrän kasvuvauhti olisi kaksi kolmasosaa edellisten kuuden vuoden aikana havaitusta vuotuisesta kasvusta. ACERin saamien STOR-ilmoitusten määräksi arvioitiin 236 vuonna 2024, 248 vuonna 2025 ja 260 vuonna 2026.

Tähän toimintaan liittyvien alatehtävien hoitamiseksi ACER arvioi tarvitsevänsä kaksi uutta kokoaikavastaavaa työntekijää.

Liiketoimia ammattimaisesti järjestävien ja toteuttavien henkilöiden osalta ACERin vastuulla on tarkistaa, ylläpitävätkö tällaiset henkilöt, jotka toimivat EU:n laajuisesti (eli tarjoavat tuotteita kolmelle tai useammalle eri jäsenvaltioissa sijaitsevalle toimitusalueelle) tehokkaita järjestelyjä ja menettelyjä REMIT-asetuksen 3, 4 ja 5 artiklan rikkomisten havaitsemiseksi.

Tähän toimintaan tarvittavien henkilöresurssien laskemiseksi ACER arvioi niiden liiketoimia ammattimaisesti järjestävien ja toteuttavien henkilöiden määrän, joita ACER seuraisi vuosina 2025–2027. ACER otti lähtökohdaksi nykyisen luettelon liiketoimia ammattimaisesti järjestävistä ja toteuttavista henkilöistä ja määritteli ne, jotka täyttävät uuteen 15 artiklaan sisältyvät kriteerit (eli henkilöt, jotka järjestävät tai toteuttavat liiketoimia vähintään kolmessa jäsenvaltiossa). ACER odottaa seuraavansa 34:tä liiketoimia ammattimaisesti järjestävää ja toteuttavaa henkilöä (eli alle 30 prosenttia liiketoimia ammattimaisesti järjestävien ja toteuttavien henkilöiden kokonaismäärästä).

Tähän toimintaan liittyvien osatehtävien (liiketoimia ammattimaisesti järjestävien ja toteuttavien henkilöiden tarkastukset ja niihin liittyvä koordinointi) hoitamiseen arvioidaan tarvittavan yksi uusi kokoaikavastaava työntekijä.

Erityistavoite 3: ACERin täydentävät valtuudet tutkia REMIT-asetuksen mahdollisia rikkomisia ja toteuttaa niihin liittyviä täytäntöönpanotoimia

REMIT-asetusta muutetaan siten, että ACER voi erityisolosuhteissa (asia koskee vähintään kolmea eri jäsenvaltioissa toimitettua tuotetta tai asia koskee kahta tai useampaa eri jäsenvaltioissa toimitettua tuotetta ja toimet toteuttava oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö on rekisteröity tai sijoittautunut kolmanteen jäsenvaltioon tai EU:n ulkopuolelle) varmistaa, että 3 ja 5 artiklassa säädettyjä kieltoja ja 4 artiklassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan.

Nämä valtuudet aiheuttavat virastolle uusia tehtäviä. Niihin kuuluvat kaikki menettelylliset tehtävät, jotka liittyvät tutkinnan aloittamiseen, tiedonkeruuseen (tietopyyntöjen käsittely, suulliset kuulemiset, tarkastusten järjestäminen jne.), tietojen analysointiin ja rikkomisia koskeviin alustaviin päätelmiin (raportit).

Vuoden 2022 lopussa käsiteltävinä oli 13 tapausta, jotka täyttäisivät nämä kriteerit (noin 3,7 prosenttia tapausten kokonaismäärästä), ja näistä yhdeksän tapausta ilmoitettiin vuonna 2022. ACERin toimivallan piiriin kuuluvien uusien tapausten määrän kasvuvauhdiksi vuosina 2024–2026 arvioitiin 13,6 prosenttia vuodessa, mikä vastaa kahta kolmasosaa vuosina 2017–2022 samantyyppisissä tapauksissa havaitusta vuotuisesta kasvusta. Näiden oletusten perusteella ACERin toimivaltaan kuuluvien tapausten määrän arvioidaan olevan 19 vuonna 2024, 21 vuonna 2025 ja 24 vuonna 2026. Samaan aikaan ACERilla on myös harkintavalta tutkia merkittävimmät edellä mainitut kriteerit täyttävät tapaukset.

Kilpailun pääosaston vastaavista tehtävistä saamien kokemusten perusteella arvioidaan, että ACER tarvitsee tähän toimintaan liittyvien alatehtävien hoitamiseksi 11 uutta kokoaikavastaavaa työntekijää.

Kun otetaan huomioon mahdolliset vaikeudet pätevän henkilöstön rekrytoinnissa, yhteensä 19 kokoaikavastaavaa työntekijää otetaan asteittain palvelukseen vuosina 2025–2027.

Yleistehtävät

Edellä kuvattujen kokoaikaisiksi muutettujen lisätyöntekijöiden tehtäviin ei sisälly yleistehtäviä. Jos yleistehtävien suhdeluku on 30 prosenttia, tarvitaan vielä kuusi kokoaikavastaavaa työntekijää, joista kolme AST-palkkaluokkaan ja kolme ASR/SC-palkkaluokkaan, mieluiten korvaamaan väliaikaista henkilöstöä. Näitä uusia kokoaikavastaavia tarvitaan muun muassa lisähenkilöstön palkkaamiseen, joten niitä tarvitaan vuodesta 2025 alkaen.

Energian pääosasto

Tällä hetkellä REMIT-asetuksen parissa työskentelee energian pääosastossa alle 0,5 kokoaikavastaavaa työntekijää. Koska REMIT-asetuksella on suurempi merkitys nykyisessä energiakriisissä, energian pääosaston työmäärä on kasvanut, joten tarvitaan noin kaksi kokoaikavastaavaa työntekijää.

- 1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Ks. perusteluosa.

- 1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Aiemmista lainsäädäntöehdotuksista saadut kokemukset ovat osoittaneet, että ACERin henkilöstötarpeet aliarvioidaan helposti. Vuoden 2009 kolmannen sisämarkkinapakettin yhteydessä henkilöstötarpeiden aliarviointi johti rakenteelliseen henkilöstövajeeseen (joka ratkaistiin kattavasti vasta EU:n vuoden 2022 talousarviosta alkaen). Jotta vältettäisiin tällaisten seurausten toistuminen, tämän ehdotuksen osalta henkilöstötarpeet arvioidaan usean vuoden ajaksi.

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Tämä aloite sisältyy komission vuoden 2023 työohjelmaan osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa.

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

Kokoaikavastaavia tarvitaan lisätehtäviin, kun taas nykyiset tehtävät eivät vähene lähitulevaisuudessa. Ehdotuksessa esitetään myös LNG-viitearvoon liittyvän ACERin toimivallan pysyvää laajentamista (5 kokoaikavastaavaa työntekijää 18.10.2022 annettuun komission ehdotukseen COM(2022)549 liittyvässä rahoitus selvityksessä).

Tarvittava kokoaikavastaavien lisäys rahoitetaan ACERin REMIT-asetuksen mukaisia tehtäviä koskevasta nykyisestä maksujärjestelmästä siinä määrin kuin se on oikeudellisesti mahdollista. Tätä varten ACERin valtuudet kerätä maksuja laajennetaan ehdotuksessa koskemaan vasta käyttöön otettuja sisäpiiritietoalustoja ja selvennetään, että myös ACERille sen tehostettujen tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksien käytöstä aiheutuvat kustannukset voidaan rahoittaa maksuilla. Nykyisen 32 artiklan 1 kohdan a alakohdan poistaminen ei vähennä ACERin tuloja, koska tätä lauseketta ei ole toistaiseksi käytetty, koska tapausten vähäisen määrän vuoksi maksujärjestelmän perustamisesta ja täytäntöönpanosta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset olisivat suhteettomia.

Jollei maksuja koskevan päätöksen¹⁹ tarkistamisesta muuta johdu, noin kaksi kolmasosaa uusista kokoaikavastaavista työntekijöistä arvioidaan katettavan maksuilla.

¹⁹ Komission päätös (EU) 2020/2152, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 mukaisesti raportoitavien tietojen keräämisestä, käsittelystä, prosessoinnista ja analysoinnista suoritettavista maksuista.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV

☐ Rahoitusvaikutukset koskevat vuosia VVVV–VVVV.

X Kestoa ei ole rajattu

Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat²⁰

X Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

X Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

X varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille;

☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;

☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;

☐ elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset

²⁰ Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Varainhoitoasetuksensa mukaan ACERin on toimitettava ohjelma-asiakirjansa yhteydessä vuotuinen työohjelma, joka sisältää yksityiskohtaiset tiedot sekä taloudellisista resursseista että henkilöresursseista kunkin toteutetun toimen osalta.

ACER raportoi kuukausittain energiapääosastolle talousarvion toteuttamisesta, myös sitoumuksista, ja maksuista talousarvion osastoittain sekä avointen virkojen määrästä henkilöstötyypeittäin.

Lisäksi energian pääosasto on suoraan edustettuna ACERin hallintoelimissä. Energian pääosasto saa johtokunnassa olevien edustajiensa kautta tiedon talousarvion käytöstä ja henkilöstötaulukosta jokaisessa sen vuoden aikana pidettävässä kokouksessa.

Lisäksi ACERiin sovelletaan varainhoitosääntöjen mukaisesti vuotuisia vaatimuksia raportoida toiminnasta ja resurssien käytöstä johtokunnan ja sen vuotuisen toimintakertomuksen kautta.

Energian pääosaston suoraan toteuttamat tehtävät seuraavat vuotuista suunnittelu- ja seurantajaksoa, jota komissio ja toimeenpanovirastot toteuttavat, mukaan lukien tulosten raportointi energian pääosaston vuotuisessa toimintakertomuksessa.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Vaikka ACERin on kehitettävä uutta asiantuntemusta, on kuitenkin kustannustehokkainta osoittaa tämän ehdotuksen mukaiset uudet tehtävät olemassa olevalle virastolle, joka jo hoitaa samanlaisia tehtäviä.

Energian pääosasto laati valvontastrategian, jonka avulla se hallinnoi suhteitaan ACERiin osana komission vuoden 2017 sisäisen valvonnan kehystä. ACER tarkisti ja hyväksyi oman sisäisen valvonnan kehyksensä joulukuussa 2018.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Suurin riski on virheellinen arvio tämän ehdotuksen aiheuttamasta työmäärästä, kun otetaan huomioon, että ehdotus tuo mukanaan uusia tehtäviä. Tämä riski on hyväksyttävä, sillä kuten kokemus on osoittanut, jos alkuperäiseen ehdotukseen ei sisälly lisäresurssitarpeita, tilannetta on hyvin vaikea korjata myöhemmin.

Se, että ehdotukseen sisältyy useita uusia tehtäviä, vähentää tätä riskiä, sillä vaikka joidenkin tulevien tehtävien työmäärä voidaan aliarvioida, toiset voidaan yliarvioida, jolloin tehtäviä voidaan tarvittaessa järjestellä uudelleen.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Lisätehtävien osoittamisen ACERin nykyiseen toimeksiantoon ei odoteta aiheuttavan erityistä lisävalvontaa ACERille, joten valvontakustannusten ja hallinnoitujen varojen arvon välinen suhde säilyy muuttumattomana.

Energian pääosastolle osoitetut tehtävät eivät myöskään aiheuta lisävalvontaa eivätkä muuta valvontakustannusten suhdetta.

2.3. **Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi**

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suoja-toimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

ACER soveltaa EU:n erillisvirastojen petostentorjuntaperiaatteita komission lähestymistavan mukaisesti.

ACER hyväksyi maaliskuussa 2019 uuden petostentorjuntastrategian, jolla kumottiin ACERin johtokunnan päätös 13/2014. Uusi kolmivuotinen strategia perustuu seuraaviin tekijöihin: vuotuinen riskinarviointi, eturistiriitojen ehkäiseminen ja hallinta, väärinkäytösten paljastamista koskevat sisäiset säännöt, arkaluonteisten tehtävien hallintaa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt sekä etiikkaan ja lahjomattomuuteen liittyvät toimenpiteet.

Energian pääosasto hyväksyi myös tarkistetun petostentorjuntastrategian vuonna 2020. Energian pääosaston petostentorjuntastrategia perustuu komission petostentorjuntastrategiaan ja sisäisesti tehtyyn erityiseen riskinarviointiin, jonka tarkoituksena on tunnistaa petoksille altteimmat alat, jo käytössä olevat valvontatoimet sekä tarvittavat toimet, joilla parannetaan energian pääosaston valmiuksia ehkäistä, havaita ja korjata petoksia.

Sekä ACER-asetuksella että julkisiin hankintoihin sovellettavilla sopimusmääräyksillä varmistetaan, että komission yksiköt, myös OLAF, voivat suorittaa tarkastuksia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia OLAFin suosittelmien vakiosäännösten mukaisesti.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ²¹	EFTA-mailta ²²	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta ²³	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
02	02 10 06 ja ITERiä koskeva budjettikohta	JM/ EI-JM	KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/EI

Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/ EI	KYLLÄ/EI

²¹ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

²² EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

²³ Ehdokasmaat ja soveltuvien osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	01	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous
---	----	--

ACER			Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Osasto 1 ²⁴ :	Sitoumukset	(1)		0,684	0,946	1,288				2,918
	Maksut	(2)		0,684	0,946	1,288				2,918
Osasto 2:	Sitoumukset	(1a)								
	Maksut	(2a)								
Osasto 3 ²⁵ :	Sitoumukset	(3a)								
	Maksut	(3b)								
ACERin määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a +3a		0,684	0,946	1,288				2,918
	Maksut	=2+2a +3b		0,684	0,946	1,288				2,918

²⁴ Osaston 1 menot vastaavat EU:n rahoitusosuudesta rahoitettavaa henkilöstöä. Loput kaksi kolmasosaa tarvittavasta henkilöstöstä olisi rahoitettava maksuilla ja palkkioilla.

²⁵ Osaston 3 menot, jotka ovat 4,2 miljoonaa euroa vuosina 2025–2027, olisi rahoitettava maksuilla ja palkkioilla.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	7	”Hallintomenot”						
---	----------	------------------------	--	--	--	--	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Energian pääosasto									
○ Henkilöresurssit			0,342	0,342	0,342				1,026
○ Muut hallintomenot									
Energian pääosasto YHTEENSÄ	Määrärahat		0,342	0,342	0,342				1,026

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7²⁶ kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ		(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)		0,342	0,342	0,342			1,026
---	--	---	--	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024 ²⁷	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEISIIN 1–7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset		1,026	1,288	1,630				3,944
	Maksut		1,026	1,288	1,630				3,944

²⁶ Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahararve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

²⁷ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.2.2. Arvioidut vaikutukset ACERin määrärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset ↓			Vuosi N		Vuosi N+1		Vuosi N+2		Vuosi N+3		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi i ²⁸	Keski määr. kustan nukset	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Luku määrä yhteen sä	Kustann ukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1... ²⁹																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2...																		
– Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 2																		
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ																		

Tarvittaessa määrät vastaavat virastolle maksettavan unionin rahoitusosuuden ja viraston muiden tulojen (maksut ja palkkiot) summaa.

²⁸ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).
²⁹ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

3.2.3. Arvioidut vaikutukset ACERin henkilöresursseihin

3.2.3.1. Tiivistelmä

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella) Tarvittaessa määrät vastaavat virastolle maksettavan unionin rahoitusosuuden ja viraston muiden tulojen (maksut ja palkkiot) summaa.

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEEN SÄ
--	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)		0,855	1,710	2,565	5,130
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)		0,513	0,513	0,513	1,539
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST/SC-palkkaluokat)		0,513	0,513	0,513	1,539
Sopimussuhteiset toimihenkilöt		0,091	0,273	0,364	0,728
Kansalliset asiantuntijat					

YHTEENSÄ		1,972	3,009	3,955	8,936
-----------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------

Henkilöstötarpeet (kokoaikaiseksi muutettuna):

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEEN SÄ
--	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	0	5	10	15	15
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)	0	3	3	3	3
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST/SC-palkkaluokat)		3	3	3	3
Sopimussuhteiset toimihenkilöt	0	1	3	4	4
Kansalliset asiantuntijat					

YHTEENSÄ		12	19	25	25
-----------------	--	-----------	-----------	-----------	-----------

Kokoaikavastaavien suunniteltu palvelukseenottopäivä on kyseisen vuoden tammikuun 1. päivä.

Josta EU:n rahoitusosuudesta rahoitettavia (kokoaikavastaavat)³⁰:

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEEN SÄ
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------

Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	0	2	3	5	5
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)		1	1	1	1
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST/SC-palkkaluokat)		1	1	1	1
Sopimussuhteiset toimihenkilöt			1	1	1
Kansalliset asiantuntijat					

YHTEENSÄ	0	4	6	8	8
-----------------	----------	----------	----------	----------	----------

³⁰ ACER yksilöi vuosittain komission päätöksen (EU) 2020/2152 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti ne kustannukset, mukaan lukien henkilöstökustannukset, jotka kelpaavat katettaviksi maksuilla, ja esittää tuloksen ohjelma-asiakirjan luonnoksessaan. Asetuksen (EU) 2019/942 20 artiklan mukaisesti komissio antaa lausunnon ACERin ohjelma-asiakirjan luonnoksesta, mukaan lukien viraston ehdotukset siitä, mitkä kustannukset katsotaan kelpaavan katettaviksi maksuilla ja missä määrin näin voidaan vähentää EU:n talousarvion kuormitusta.

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve vastuupääosastossa

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

arvio kokonaislukuina (tai enintään yhden desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
• Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
20 01 02 01 ja 20 01 02 02 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)			2	2	2			
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)								
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)								
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)								
○ Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)³¹								
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)								
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)								
Budjettik ohdat (täsmenne ttävä) ³²	– päätoimipaikas sa ³³							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							

³¹ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat vuokrahenkilöstö, ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

³² Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

³³ Pääasiassa EU:n koheesiopolitiikan rahastoille, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle (maaseuturahasto) ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastolle (EMFAF).

01 01 01 02 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ		2	2	2			

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

☐ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Aloite on käynnistetty nykyisen energiakriisin vuoksi, eikä sitä siten otettu huomioon monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden laskennassa. Koska tämä erityisaloite on uusi, se edellyttää muutoksia sekä ACERin rahoitusosuutta koskevan kohdan osalta että sen budjettikohdan osalta, jolla tuetaan energian pääosaston lisätyötä. Siltä osin kuin tässä rahoitus selvityksessä kuvattua ACERiin kohdistuvaa talousarviovaikutusta ei voida kattaa maksuilla, se kompensoidaan tekemällä vastaava vähennys ITER-budjettikohdan suunniteltuihin menoihin.

☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista³⁴.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.

Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

³⁴

Ks. vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2093/2020 12 ja 13 artikla.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

☐ vaikutukset omiin varoihin

☐ vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ☐

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovu onna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ³⁵						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa.

--

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

--

³⁵

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.